

Serie nouă
iunie 2011

6

(CXX)

36 pagini

9 lei

Am

MUZICALĂ

ACTUALITATEA

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Di **sumar:**

Recenzii
Săptămâna Internațională a
Muzicii Noi, ediția a XXI-a
În dialog cu Bianca Ionescu
Iulia Buciuceanu - 80
“Cerbul de aur” la... Brăila!
Discuri
Premiile Radio România Actualități

În imagine:
Valentin Doni

Fățuirea diamantului

Liviu DĂNCEANU

În *Cugetările* sale, Nicolae Iorga spunea că "recunoașterea posterității e un giulgiu de aur pe trupul celui asasinat". Iar posteritatea este, îndeobște, accesată nu atât cu farmec ori cu tâlc, nici din curiozitate ori din sete de cunoaștere, cât din nevoie sau, pur și simplu, din interes: câte un critic în căutare de subiect pentru un articol sau un profesor scormonind în tolba cu teme pentru vreo teză revoluționară, critic ori profesor care, după dispoziție ori circumstanțe, când urcă posteritatea în slăvi, când o târăsc în noroi.

Și totuși, lumina gloriei nu strălucește aproape niciodată decât pe mormântul oamenilor cu adevărat importanți. Căci adevărul poate să aștepte, el fiind totdeauna tânăr, și este sigur că într-o bună zi va fi recunoscut. Se vede treaba că un muzicolog autentic știe că posteritatea aduce cu un tribunal a cărui structură, tendință și competență nu poți să le ignori. Dar fără pasiune orice cercetător nu este decât un automat care lucrează în gol. Este motivul pentru care analistul trebuie să pună mult patos în demersurile sale teoretice, dovedind un soi de schivnicie profană, la fel de aspră ca ascetismul religios. Fiecare pagină se cade a respira aerul încărcat de pasiunea ardentă în raport cu subiectul abordat, dovedind astfel cititorului că dragostea față de tema aleasă reprezintă tot ce poate fi mai interesant, pentru că în ea totul este neprevăzut, iar purtătorul îi e, într-un anume fel, victimă.

Dincolo de pasiune se impun acribia și probitatea investigatorului, privilegiu care își trag esența din raritatea lor, dar și din acea înțelepciune care face ca pasiunea să se împace cu rațiunea și plăcerea cu datoria. Trebuie să crezi în bine pentru a-l putea face! Pentru cercetătorul eficient valorificarea moștenirii artistice este temeiul și scopul prospecțiilor sale muzicologice. Este, fără îndoială, binele pe care îl livrează artei sunetelor. Unde mai pui că atunci când subiectul livrat se identifică, integral, cu viața și opera unui muzician, întreprinderea e de dorit să primească deopotrivă un caracter științific și unul beletristic. Atu-ul științific va fi jucat de dorința autorului de a se pune de acord cu universul unei biografii și a unei creații ale cărei legi nu numai că le descoperă prin angajare minuțioasă, ci și le presimte cu o intuiție exersată îndelung în câmpul muzicologiei aplicate.

Din această perspectivă o cercetare monografică nu poate fi altceva decât conștiința despre un tot ordonat de canoane veridice, menite să lumineze fenomenul luat în posesie. E ca și cum ai afla un lucru cu argumente. O cunoaștere organizată, consecință a afirmării senine a faptelor constatate și a adevărilor demonstrate. Caracterul științific se relevă și prin aceea că autorul reușește să separe ceea ce știe (întreaga zestre componistică și restitativă) de ceea ce nu știe încă (proiecția ei în perspectiva avatarurilor fenomenului muzical). Una peste alta, recunoaștem că demersul muzicologic trebuie să mărturisească un admirabil efort de înțelegere și

sinteză, dar și un remarcabil suport de adaptare: adaptarea materialului documentat la context și adaptarea contextului la subiectivitatea implacabilă a autorului.

Pătrunderea prin spirit a unei realități exterioare reprezintă, după cum se știe, un factor esențial de apropiere între subiect și obiect, pentru că stabilește între cele două personaje ale unui excurs științific o solidaritate inextingibilă. Ceea ce-și propune autorul ține în primă instanță de limpezirea și clasificarea unei icoane, fie confuză, ascunsă ori notorie, așa cum apare ea în mod nemijlocit și naiv în conștiința melomanilor. Ochiul care privește, scrutează, reflectează, așteaptă, prinde reflexele de culoare ale unui peisaj creator asumat, adaugă unui pariu componistic pariul analistului, și, santinelă răbdătoare a timpului, smulge din câmpul axiologiei buruienile vătămătoare, împrăștiind semințele unor plante tămăduitoare, reușind, în cele din urmă, să dezamorseze rând pe rând secretele unei opere sau ale unui traiect creator.

Effendi Kapiev spunea undeva că începutul științei este rațiunea, iar începutul rațiunii este răbdarea.

(Continuare în pag. 3)

DIN SUMAR

Concerte	2-3
SIMN 2011	4-7
V. Zeani - <i>Canta che ti passa</i>	8
Alexandru Pleșca	9
Interviu cu Bianca Ionescu	10
Interviu cu R. Scandiuzzi	11
<i>Tinere talente</i> la Rm. Vâlcea	12-14
Iulia Buciuceanu	15
Constantin Arvinte	16
<i>Mandarinul miraculos</i>	17
Festivalul <i>La Stravaganza</i>	18
Festivalul "George Grigoriu"	20-23
Music-hall	24
Premiile Radio Actualități	25
Dans sportiv	28-29
Festivalul "Club A" - 7	32
Discuri	34
Pe micul ecran	36

Rara avis

Vineri 13 mai 2011, a avut loc la Craiova, în sala Teatrului liric din localitate, un eveniment ce a ieșit în evidență prin ineditul pe care l-au propus organizatorii, și anume, un concert de muzică simfonică pe o scenă eminentă de operă. Un astfel de concert, deși nu este unicat în istoria mai recentă a liricii craiovean, a oferit melomanilor trei lucrări, dintre care două au aparținut unor compozitori români ce fac parte din generația contemporană, fapt care are în aceeași măsură un aspect de noutate. Între cele două compoziții românești a putut fi ascultat un concert de flaut din creația unuia dintre fiii lui Bach, poate cel mai important dintre ei, Carl Phillip Emanuel.

Organizat de către Teatrul liric „Elena Teodorini” și în parteneriat cu Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, concertul simfonic, susținut de orchestra instituției amintite, a fost condus cu talent și pricepere de bagheta unui tânăr dar merituos dirijor, **Adrian Buciu**, cel care recent a condus spectacolul care s-a bucurat de un succes meritat în fața unei săli pline până la refuz, realizat pe scena Operei Naționale din București, cu opera *Alcina* de G. F. Haendel, prezentată scenic integral în primă audiție în România.

Prima lucrare a concertului simfonic a fost creația compozitorului român **Virginiu Lupaș**, intitulată filozofic *Wohin?* (Încotro?). Născut în 1938 la Constanța, a urmat o carieră științifică în domeniul fizicii, dar a fost puternic atras și de muzică, studiind și absolvind în 1977 secția de compoziție muzicală la clasa lui Anatol Vieru, din cadrul Conservatorului de muzică din București.

Lucrarea audiată în concertul de vineri face parte dintr-un ciclu intitulat *Trei piese pentru orchestră*, fiecare dintre acestea putând fi interpretată și separat. Plasată într-un spațiu stilistic și estetic ce poate fi apreciat drept postromantic, lucrarea *Wohin?* îndeamnă la meditație filozofică în legătură cu viitorul societății contemporane. Lirismul care transpare în frazele îndelung arcuite și sonorități calme este împletit cu momentele în care se face simțit un flux energetic ce aparține unor acorduri dominante. Condușă abil de Adrian Buciu, prin pânza armonică țesută cu multă grijă

de compozitor, orchestra a reușit o prestație demnă de o formație cu experiență în domeniul simfonic. Publicul, pe care îl putem cataloga ca fiind unul competent și care a fost prezent în număr destul de mare, a apreciat deopotrivă evoluția dirijorului și a orchestrei pe de o parte, cât și compoziția audiată, aplaudându-l îndelung pe compozitor.

Concertul în Si bemol major pentru flaut, orchestră de coarde și cembalo de **Carl Philipp Emanuel Bach**, care a fost prezentat în primă audiție la Craiova, a prilejuit spectatorilor întâlnirea cu flautista, **Victoria Stan**, ce are o bogată activitate concertistică, ea fiind în prezent solist instrumentist al Filarmonicii „Oltenia” din Craiova, mândrindu-se cu apariții solistice atât în țară cât și în străinătate. Timbrul clar și strălucitor, experiența solistică dar și tehnica instrumentală bine pusă la punct au fost tot atâtea puncte forte în prestația **Victoriei Stan**. Dirijorul Adrian Buciu a condus discursul orchestral din postura unui bun cunoscător al instrumentului solist, pe care l-a ajutat să se evidențieze cu măiestrie.

Ultima lucrare din program a fost piesa interpretată în primă audiție românească, *În căutarea folclorului... pierdut*, aparținând compozitorului **Dan Buciu**. Lucrarea audiată în concertul de la Craiova a fost scrisă la solicitarea dirijorului argentinian **Ramiro Arista** și este o înmănunchere de melodii populare românești autentice, ultima dintre ele fiind din repertoriul celebrei soliste de muzică populară **Maria Tănase**, olteancă după tată, cunoscută în întreaga lume pentru arta sa interpretativă. Fiind un promotor fidel al creației românești autentice, o mare parte a creațiilor lui **Dan Buciu** ne prezintă aspecte ale folclorului nostru tradițional, direcție în care se încadrează și piesa *În căutarea folclorului... pierdut*.

Scrisă pentru coarde, lucrarea simbolizează componența tarafului al cărui renume a depășit în mai multe rânduri granițele țării. Metrica autentică și melodica prelucrată cu multă pricepere dau acestei piese autenticitate dinamică și savoare, ea fiind apreciată de spectatorii prezenți în sala Teatrului liric „Elena Teodorini” din Craiova. Orchestra a reușit în cea mai mare măsură să descifreze intențiile compozitorului dar și să materializeze concepția interpretativă a tânărului dirijor Adrian Buciu, care s-a bucurat de aprecierile publicului prezent la acest eveniment.

Pavel ȘOPOV

Un trio remarcabil

Camelia Anca SÂRBU

Un recital de excepție a fost susținut la Ateneul Român de remarcabilul trio constituit din interpreți de elită, cu bogată experiență solistică și în domeniul muzicii de cameră: clarinetistul Cristian Mancaș, violoncelistul Dan Cavassi și pianistul Viniciu Moroianu. Cristian Mancaș, cel mai tânăr membru din această formulă, desfășoară o susținută activitate concertistică și de muzică de

cameră, excelând în interpretarea diverselor partituri, de la cele clasice până la cele contemporane. Dan Cavassi este un maestru al muzicii camerale, cu o îndelungă experiență în domeniul cameral, bogată în rezultate deosebite obținute ca interpret pe multe scene ale lumii atât în Cvartetele „Muzica”, „Pro Muzica”, „Orfeu”, cât și, de câțiva ani, în ansamblul de muzică contemporană „devotioModerna”. Iar Viniciu Moroianu este un nume emblematic al artei pianistice din țară și din străinătate, cele peste 700 de apariții ca solist și ca partener în diverse

formule camerale demonstrând valoarea sa incontestabilă. Având în componență asemenea interpreți de marcă, nu mai surprinde înaltul rafinament interpretativ al acestui trio.

Un program clasico-romantic a fost propus de cei trei muzicieni în

Fățuirea diamantului

(Urmare din pag. 1)

Ei bine, muzicologul pasionat face risipă de rațiune și răbdare atunci când clasifică și controlează întreg corpusul de informații adunate despre subiectul tratat cu seriozitate și responsabilitate.

Am putea spune că asistăm la cuprinderea unui trunchi de baobab de către o singură persoană. Ori la un proces ce este în același timp microscopie și telescopie. Dar un opus muzicologic trebuie lecturat și ca o narațiune. De unde atu-ul beletristic, care poate face dintr-un discurs analitic o fereastră deschisă spre o lume mai bună unde toate sunt cu putință.

O lume ideală, desăvârșit întocmită, pe care o întrevăd încă visători și realiști precum muzicologii de vocație, și pe care se trudesă să o înfăptuiască minți și suflete înalte precum creatorii get-beget. Ce ar fi cei din urmă fără cei dintâi? Probabil niște diamante brute pe care le poți păstra în dulap drept curiozitate, dar dacă vrei să le porți la gât trebuie să le fățuiești ca să strălucească.

Liviu DĂNCEANU

concertul de la Ateneul Român și nu numai, pentru că această manifestare a reprezentat, conform mărturisirilor protagoniștilor, punctul culminant al unui mini-turneu în care aceleași opusuri au fost prezentate de asemenea la Odorheiu Secuiesc, Sighișoara, Ploiești și Câmpina. Prestația interpreților a avut parte de aplauze entuziaste din partea unui public numeros și atent, cu siguranță și datorită implicării organizatorice a unor personalități locale, care au contribuit la excelența derulare a concertelor (directorul Orchestrei Simfonice din Odorheiu Secuiesc, Aram Bodurian, profesorii Miklos Farkas din Sighișoara și Alexandru Bădulescu din Ploiești, preotul dr. Petru Moga din Câmpina, ș.a.), iar concertul de la parohia

Orchestra Filarmonicii din Moscova la București

Orchestra Filarmonicii din Moscova în turneul mondial prilejuit de împlinirea a 60 de ani de la înființare sa și-a inclus prezența sub cupola Ateneului Român prin două concerte de absolută excepție și care vor rămâne timp îndelungat în memoria celor care i-au urmărit, i-au aplaudat și i-au aclamat cu expresii de mulțumire care parcă nu mai aveau limite.

Primul concert, din seara zilei de sâmbătă 28 mai a fost dirijat de Iuri Simonov, admirabil, puternic și tulburător, și a cuprins **Simfonia nr. 9, în mi minor, Din lumea nouă**, de Antonin Dvorak. **Preludiul și Moartea Isoldei** din opera **Tristan și Isolda** de Richard Wagner și o suită din baletul **Pasărea de foc** de Igor Stravinski.

Al doilea concert din dimineața zilei de duminică 29 mai, dirijat de Iuri Botnari, debordând de o vitalitate muzicală de o rară consistență, a avut în program **Dansurile simfonice** de Serghei Rahmaninov, **Uvertura Fantezie Romeo și Julieta** și o suită din baletul **Lacul Lebedelor** de P.I.Ceaikovski.

Atmosfera generală a ambelor concerte, amplificată până la extaz, i-a determinat pe Iuri Simonov, sâmbătă seara, și pe Iuri Botnari, duminică dimineața, să acorde fiecare câte 4 bisuri, toate impresionante. Fapt despre care nu-mi amintesc să-l mai fi întâlnit la un concert simfonic.

Sigur, publicul bucureștean nu a mai ascultat de mai bine de două decenii o orchestră simfonică rusă. Acum, starea de grație a fost datorită în primul rând maeștrilor lui Simonov și Iuri Botnari, cât și colectivului instrumental, omogen, impecabil și carismatic. A fost astfel și o neașteptată surprindere, și totul într-o nouă viziune, pentru că există și în muzică dezvoltări și cristalizări profesionale și artistice prin care capătă relevanță sensurile contemporaneității.

Este de știut că școala muzicală rusă, în cele mai multe privințe, are un stil propriu, dobândit prin tradiție seculară și prin spirit și ținută corolate de gestul imperial de care nu s-a disociat niciodată. Așa putem spune și despre baletul rus, și despre arta plastică de acolo.

Este de amintit acum acest lucru pentru că atmosfera copleșitoare și ajunsă în multe momente până la icnetul de fericire și netristele iviri de lacrimi din timpul acestor două concerte memorabile a fost înțesată vizual și sonor de imaginea elitei ruse, pe o scenă pe care erau proiectate spoturi luminoase figurând culorile naționale ale României și Rusiei.

Putem socoti că aparițiile dirijorilor Iuri Simonov și Iuri Botnari și ale Orchestrei simfonice a Filarmonicii din Moscova sunt prezențele de vârf ale stagiunii muzicale bucureștene care tocmai se încheie. Și a multora dintre stagiunile precedente.

Mircea ȘTEFĂNESCU

Sfântul Nicolae din Câmpina a fost o adevărată revelație pentru mulțimea de ascultători (invitați chiar de preotul Moga) generoși în aplauze și aprecieri la superlativ.

Și la Ateneul Român, muzicienii au fost primiți extraordinar, bucurându-se de un deosebit succes. În deschiderea concertului a fost cântat, cu sensibilitate, virtuozitate și alură camerală *Trio-ul KV 498 „Kegelstatt”* în mi bemol major de Mozart. Muzicienii au subliniat, printr-o interpretare adecvată ca stil, varietatea planurilor expresive, de la poeticitatea *Andantelui*, trecând prin eleganța și strălucirea *Menuetului*, până la verva și dinamismul scilpitor al *Rondo-ului*.

Calitatea sunetului a fuzionat cu puritatea stilistică și în *Trio op. 11* în

si bemol major de Beethoven. Tempouri optime, echilibrate, omogenitate și eleganță sunt câteva dintre calitățile demonstrate de această interpretare.

În încheiere, formația a oferit *Trio-ul op. 114* în la minor, ultimul trio compus de Brahms (în anul 1891), care a răsunat la un nivel expresiv cu totul remarcabil.

Comuniunea conceptuală a celor trei muzicieni, acuratețea intonației, virtuozitatea și, îndeosebi, expresivitatea au fost constantele remarcabile ale concertului.

Colaborarea interpreților promite a fi continuată, peste nu mult timp, cu un nou program dedicat formulei: clarinet, violoncel și pian.

Săptămâna Internațională a Muzicii Noi Ediția XXI-a

Corina BURA

Când, anul trecut datorită viziunii celor două grațioase compozitoare – directori artistici: Irinel Anghel și Mihaela Vosganian, predestinate și prin inițialele numelor de familie A și V să cuprindă o arie cât mai completă a semnelor scrierii – teritoriul manifestărilor artistice s-a dilatat, înglobând spații de desfășurare mai puțin obișnuite, am anticipat că la următoarea ediție, adică aceasta, „ni se pregătește ceva”... Într-adevăr așa a fost, pe parcursul unei săptămâni care ne-a dat însă senzația că timpul nu s-a comprimat cum susțin fizicienii ci, dimpotrivă s-a dilatat, triplându-se, artiștii compozitori și interpreții lor, observatorii, susținătorii și media au ocupat cam tot ce se poate oferi în materie de „spectacol muzical”, aceasta fiind tema centrală a celei de-a XXI-a ediții a SIMN.

Sub un aparent veșmânt al ludicului, universul personajelor din basmul românesc a fost proiectat chiar în decorul natural al zonei și parcului-pădure aparținând Palatelor Brâncovenesti, unde, cei atrași de neobișnuit au fost invitați chiar să participe activ la mersul spectacolului, printr-o „inițiere”, traseu care a pornit din Cuhnia Palatului (*Sarea în bucate muzicale*), la „*Ce spune pădurea?*” (cu „răspunsuri” din interiorul pădurii Complexului Mogoșoaia date de câteva p.a.a. semnate de **V. Scolnik** – *Duhul Pădurii*, **Doina Rotaru** - *Copac*, *Marea prăpastie* aparținând lui **Ivan Brkljačić** compozitor sârb, cu evidente înclinații spre tema propusă, pe care le descifrăm și din titlul unor scrieri precum „*Istar*” – *Cycle of Nascent Music Caricatures for the Performing in a Theater Scenery*, a unor lucrări simfonice intitulate *When the Curtain Raises Seven Times* sau rock: *Where are the Bad Musicians' Children?* - și **Ch. Alex. Petrescu** - *Valsul Cașcavalului*). Traseul a continuat în Lapidarium (*Who I Am?* Realizat de Elena Apostol), în timp ce pe terasa de pe malul lacului **Irinel Anghel** și **Sorin Romanescu** intonau „*Serenade pe teme false și alte iluzii pentru voce cu corp de femeie și menestrel electric*”... **Ileana Cosânziana**, **Făt-Frumos**, ceva armăsari cu sau fără jăratec și bineînțeles **Zmeul cu 7 capete** ipostaziat de binecunoscutul și fidelul acestor festivaluri, **Barry Webb**

și „prelungirea” sa, trombonul, pe scenă și în *Barry and Barbie*, care a cuprins Folke Rabe - *Basta*, William Marshal - *How Are You Feeling Today*, Christian Wolff - *17 (TROMBONE)* și Sturat Greenbaum - *In Transit*), **Dănilă Prepeleac** – *Prolegomene IV* de **Nicolae Brânduș** (la Aula Palatului Cantacuzino în spectacolul Trioului Mozaic și oaspeți) toate aduse în contemporaneitate, nu în *irealitate* cum se exprima I. Anghel ci într-o **altă realitate**.

Și pentru că această sferă (**Alterego** - frumos și potrivit titlul *Concertului pentru 2 viori* scris de **Maia Ciobanu**) în contextul dat suportă să nu fie perfect rotundă ci realizată din mici plăcuțe de material într-o cromatică extrem de rafinată (**Vasile Timiș**: *Trei Mozaicuri - Rezonanțe pe albastru, roșu și violet* - ultima fiind un amestec al primelor două, **Dan Buciu- Mozaic II**) - este de înțeles că fiecare autor a gândit actul artistic ținând cont de tema impusă și de maniera în care poate fi exprimată conform propriei filosofii despre subiectul dat. De la mituri grave spre desfășurări sonore ale unor filme imaginare, *Ulyse* în viziunea lui **Octavian Nemescu**, sau *Laokoon / Torsi* de Gabriel Iranyi, la opusuri demult consacrate - *Sonata pentru clarinet* de **Tiberiu Olah** sau piesa orchestrală *Drumuri în lumină II* de **Ulpiu Vlad** (toate ascund antice ritualuri de inițiere) spre tipuri de spectacol-operă, *HOMO VIDENS* op.117 mai precis tele-opera scrisă de **Liviu Dănceanu** ale cărei 29 de „numere” poartă titluri încifrând sensurile unor jocuri de cuvinte, „un moment” de joacă sau de obsesie, fiecare le percepe conform temperamentului și puterii imaginative (No common rule is ever applicable to everyone) din care spicuim ...PUBLI(CE)CITATE, TEU-ATEU (sau tabăra de viață și de moarte spirituală...), HOROR-SCOP, THE MON(K)EY CHANNEL, TELE-CINE M-A FURAT, (N)EUROTICA și lăsăm la latitudinea cititorului să cugete cam cum ar fi intitulat restul discursului...pentru că **Sorin Lerescu** reia nu atât inventarul suprarealismului de tip bretonian (onirism și/sau dicteu automat cu consecința falsificării procesului fantastic), ci pe acela prin care Urmuz recurge la „false automatisme, la bufonerii lucrate lucid, la calambururi de esență sofistică... prin duplicitatea de sens a cuvintelor, parodiind obișnuințele timpului său” etc. așa cum se afirmă în opera Divinului [1]. Pentru că textul *Fuchsiadei* – *Poem eroic și erotic muzical, în proză* este evident legat de arta sunetelor, pe care Urmuz se pare că a stăpânit-o la modul rafinat - este extrem de sugestiv tratat, încât ajuns acasă simți nevoia să te re-cufunzi în textul scris, deoarece cotidianul schizoid determină asocieri surprinzătoare. În colaborare cu Pavel Pușcaș, profesor de estetică la Academia „G. Dima” din Cluj, care a alcătuit în 1998 libretul, și sub conducerea de atunci și de acum a lui George Balint opusul a declanșat să-i spunem un „dicteu automat” al cărui rezultat a fost extensia ca preludiviu la URMUZICA (și în sensul de Ur-Musica) a spectacolului „*Cică Urmuz...*” (titlul ca parafrază după

„Cică niște cronicari...”) aflat în grija pianistului **Sorin Petrescu**, secondat de D. Cuibaru, C. Bălean, O. Cozma, și a actorului Mihai Bisericanu. Gabriel Mălăncioiu – *Ismail și Turnavitu*, Darie Nemeș-Botta – *Fabulă*, Gabriel Almași - *Algazy și Grummer* au peripatetizat sonor pe textele urmuziene...”*De acolo muzica sa radiază cu egală putere în toate direcțiile, făcând astfel să se împlinească în parte cuvântul Destinului recunoscător care-i hărăzi ca prin gamele, concertele și etudele lui de staccato să ducă departe acel cuvânt și grație lor, prin forța educației să facă să apară cu timpul pe această planetă o rasă mai bună și mai superioară de oameni, spre gloria sa, a pianului și a Eternității.* [2]”

Și pentru că am ajuns la momentul în care se face referire la Cosmos, una dintre direcțiile pe care a cultivat-o acest festival a fost și cea legată de ecologie, de timp, de anotimp... Dacă într-una din edițiile precedente se auzeau frumoasele alcătuirii modale ale *Anotimpurilor Românești* scrise de Th. Grigoriu, iată că tema a fost reluată în viziunea a patru compozitori (**Laura Manolache, Nicolae Teodoreanu, George Balint și Dana Cristina Probst**), în 4 lucrări vocal-simfonice de proporții variabile, nedespărțite de ethos (*Primăvara gândului / Nichita Stănescu, Imnele iernii-Cântări la Nașterea Domnului/ madrashele Sf. Efreim Sirul, Moină și Toamnă / G. Bacovia și Timp de Lună, Timp de Soarel* versuri populare și de I. Stratan) gândite astfel încât ele să poată fi reprezentate și scenic, un fel de operă în 4 acte, scene lirice pentru soliști vocali (Ana Mirescu, Adriana Alexandru, Nicolae Lupu și Orest P. Ranghilof), grup coral mixt (Acoustic / Daniel Jinga) și orchestra de cameră (Radio/ G. Balint). Alegerea versurilor lui Nichita Stănescu a rupt cumva tradiția unei „Primăveri” cu lumină crescândă, L. Manolache preferând una gravă, inconștient conectată la anumite realități, o primăvară ale cărei trăsături nu s-au definit, un moment în care totul încă se zămisleşte dureros..., iar succesiunea inversă, spre iarnă, a fost pregătită tocmai de aceste accente mai degrabă tragice. Extrem de bine ales textul pe care N. Teodoreanu a dezvoltat o muzică impresionantă, structurată în 3 mari secțiuni (semnificația trinitară), în caracter bisericesc, folosind cu multă eficiență tot arsenalul acesteia. Evident lucrarea lui George Balint a fost cea mai amplă, peste 40 de minute, în care strategia sa aduce în prim plan ideea liedului, tratată la scara impusă de complexitatea lucrării, respectiv a/ale textului și atmosferei bacoviene. Mai feminină și mai optimistă „Vara” Danei Probst, mai concisă, concentrată ca și razele soarelui în iulie a încheiat această memorabilă seară a Festivalului.

Bine înțeles că ramurile arborelui pe care s-a construit acest festival au avut, asemenea Arborelui Împărăției, multe ramificații pe care s-au altoit **Carmen Cârneli** – *Grădina* - muzică pe un fragment din

„*Cântarea Cântărilor*”, **Corul Academic Radio** condus de **Dan Mihai Goia** cu „*Simfoniști în muzica corală românească*”: P. Benteoiu, Adrian Pop, Cornelia Tăutu, N. Brânduș, Sabin Păutză, Octavian Nemescu, Remus Georgescu, Adrian Enescu care au prezentat opusuri cu caracter predominant religios.

Pe ramura abstractă, **Livia Teodorescu** într-o interesantă simfonie în 4 părți (p.a.a.) „*Archimedes*”, **Cornel Țăranu** în „*Triade*”, **Doina Rotaru- Spiralis III**, evocările unor personaje reale sau mitologice în *Idile și Guerille* pentru pian la 4 mâini **Dan Dediu/ Valentina Sandu-Dediu, Liviu Marinescu** – *Hommage Collage* (Ligeti, Chopin, Cage, Palestrina, Bach ș.a.), locuri **Iulia Cibîșecu-Duran** – *Acel Cântec, Lisabona*, reîntorcându-ne la fantastic sau altă realitate: animale fantastice, „*Un bestiar mitologic*” pentru vioară și pian (*Griffon, Inorog, Mandragora, Sfinx, Hipogrif, Dragon*, cu Diana Moș / V. S. Dediu) de Dan Dediu. Producții care surprind întotdeauna fac parte din tot ceea ce semnează **Mihaela Vosganian**, o neobosită călătoare printre culoarele energetice ale Terrei, de unde revine cu memoria saturată de practici rituale străvechi cărora le re-dă viață în lucrări precum *Meditația dinamică* și mai nou cross-opera *White Lady's Power Places*, legată de teritoriul namibian, operă pe care o concepe asemenea unui itinerar cu virtuți inițiatice care țin de domeniul sacro-vibrațional.

Coechipiera sa întru oficierea acestor gesturi, imagnate de coregrafa **Liliana Iorgulescu**, a fost tot **Irinel Anghel**, atât în performanța vocală cât și în cea a dansului. Fiecare număr are câte un titlu sugestiv care explică conectarea prin ritual la sursele Mamei Pământ (conceptul Gaia), din care am reținut, pentru a face o încheiere, *The Dunes* – puterea depășirii limitelor interioare - care ne-a îndreptat gândul către un frumos text semnat de Paulo Coelho, în care este descrisă transformarea unei dune într-o minunată oază și care se încheie cu replica: „*Și astea toate, pentru că într-o zi un nor s-a îndrăgostit și nu s-a temut să-și dăruiască viața acestei iubiri.*”

Ar mai fi multe de povestit, pentru că, nu-i așa, totul este o Poveste... inclusiv despre alcătuirea unui program plin de umor și frumoase ilustrații, dar restul va consemna revista „Muzica” unde acest festival își găsește excelenți comentatori. La anul, în luna mai...

Note

[1] Călinescu, George – *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Fundația Regală pentru Literatură și Arta, București, 1941, p. 804.

[2] Urmuz- *Fuchsiada*, ultima frază...

Deschiderea

Mircea ȘTEFĂNESCU

Nu-i poți cere nimănui să facă mai mult decât poate el face. Și asta am și văzut, cu aglomerarea de figuranți, acolo în aer liber pe esplanada Operei Naționale din București, în seara încă însoțită a zilei de 21 mai, autoarea fiind – concepție realizare, interpretare – Irinel Anghel.

Citim în caietul-program al Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi texte roz bonbon semnate tot de Irinel Anghel, în care suntem asigurați, printr-un slogan dezolant cu jocuri de cuvinte, ... "Veniți să auziți ceea ce nu ați mai văzut"... Asta oricum sună biblic, și la fața locului, ce am auzit, am mai auzit și ceea ce am văzut, am mai văzut și altădată. Dar să ne ferim să fim condescendenți, pentru că nu merită.

În acea seară însoțită a zilei de 21 mai, anunțatul mare spectacol mare a început cu o întârziere practic nejustificată, pentru că la ce a imaginat Irinel Anghel nimic nu ne-a făcut să credem că ar mai fi fost ceva de pus la punct în ultimul moment, pentru că nimic nu a fost pus la punct atunci și acolo, și asta din toate punctele de vedere.

Trebuie spus că butaforia generalizată a acestei megaloplaștii din care nu au lipsit, dar neavând nici un rost cât de cât detectabil, o caleașcă albă cu cai negri, tot felul de instrumentiști care n-au cântat nimic, dar erau costumați în vestimentații din garderoba de vise a Operei Naționale Române, care era gazda. Au apărut zeci de figuranți fără o partitură bine determinată și Muzica Reprezentativă a Armatei, sub formă de fanfară,

inclusiv câteva grupuri de jandarmi în uniformă, singurii care știau de ce și pentru ce sunt acolo. Și dacă a mai fost ceva, să fiu iertat, de vreme ce totul a fost confuz, interminabil, inutil și neproductiv, ca să nu spun ireverențios.

Ce feerie-cabaret ? cum și-a intitulat Irinel Anghel felurimea ei de pe retină. Pentru a face așa ceva trebuie să fii, trebuie să exiști în lumea cabaretelor, dacă îți dă mâna. Dar aici, nu a fost cazul. Un fals sentiment de siguranță intelectuală, exprimat și de libretul-program evocat mai sus, există, și nu este chiar atât de rar de întâlnit. Și în muzică, precum și în alte domenii. Dar este un minim, un minim mapamondic.

Ceea ce a urmat, în aceeași seară, în sala mare a Operei, a fost frumos și bine. Am asistat la interpretarea cantatei **Moșii** de Adrian Iorgulescu de către corul și orchestra Operei Naționale Române, maestrul de cor Daniel Jinga, dirijor fiind Tiberiu Soare.

Și s-a petrecut un eveniment extraordinar. O mare creație, și să ne amintim acum doar de Eminescu și de Caragiale, nu poate fi tradusă, mai bine spus transpusă, în altă limbă, fără a fi defoliată de toate care-i sunt sclipirile de geniu. Tot astfel, cantata **Moșii** de Adrian Iorgulescu, pentru nevorbitorii și necunoscătorii de limbă română, este practic inaccesibilă. Talentul lui Adrian Iorgulescu de a folosi cuvântul este realmente impresionant. Avem aici o dramaturgie muzicală și teatrală admirabil îmbinate cu virtuozitatea componistică și cu măestria folosirii culorilor timbrale.

Cantata **Moșii** transcende cu potențarea sensului propriu al fiecărui cuvânt din lumea caragealescă de unde provin majoritatea textelor,

cântate de *pleno*, vorbit, șoptit, când cu voci soliste, când cu întreg corul. Dar este și extrapolarea acestei lumi, mai aproape, mai departe în timp și chiar în prezentul căruia îi suntem și subiecți și martori.

În această viziune, cantata **Moșii** este o operă politică, este o imagine complexă și de anvergură a unor adevăruri pe care le cunoaștem foarte bine, dar căroră compozitorul le-a dat tușa picturală a unui Jerome Bosch și aceeași portanță printre teratologiile mentale. Și totul, cu gestul de maestru.

Am auzit în zeci de ani multă muzică și am văzut multe spectacole de operă, dar nu am întâlnit niciodată o creație statuată pe reacția psihologică a râsului... Sunt multe titluri muzicale, comice, vesele, pline de antren și de bună dispoziție... dar râsul, râsul pur și simplu, nu. Și nu este ceva legat de teoria estetică medievală a afectelor.

Cum am spus, această creație, în egală măsură muzicală și teatrală, are vigoare scenică și urcă până la acea imagine finală terifiantă a gloatei încremenite cu gurile deschise... **Moșii** de Adrian Iorgulescu este o muzică nouă, cu o respirație proaspătă.

Îți trebuie forță să râzi și să-i faci și pe ceilalți să râdă și pentru că, dacă ne desprindem și ne îndepărtăm de trecut, nu o putem face decât râzând. Nu o putem face decât cu haz. Nu o putem face decât amuzându-ne.

Adrian Iorgulescu ne-a surprins cu asta. Dar ne-a convins. Cât despre mine, pot spune că cu greu mi-am stăpânit reacția de a râde la fiecare replică, de a mă amuza, de a face haz și a mă lăsa angrenat în voie de muzica domnului Adrian Iorgulescu cu frumusețea ei continuă și dincolo de baricade. Și a fost cu totul extraordinar!

Homo videns

Cleopatra DAVID

Cei ce urmăresc un spectacol de operă rareori se întreabă cum este scrisă muzica. Interesant este ce se întâmplă pe scenă. Publicul vrea să audă în primul rând voci frumoase (de fapt, cam la asta se reduce un spectacol în România, uneori nici atât), iar dacă se poate ca primadona să nu fie supraponderală, este de-a dreptul minunat. Desigur, scenografia și regia sunt extrem de importante, altfel, ce rost mai are să se monteze un spectacol de operă, când este mult mai ieftin și mai rapid să se cânte în concert.

Operele moderne și contemporane au alte cerințe și alt public. Nu sunt rentabile pentru teatrele mari, nu pot fi programate de mai multe ori în stagiune pentru că s-ar cânta cu sala goală. Având statutul de proiect, se bucură însă de apreciere, public tânăr și cel puțin curios. Atât *Ultimele zile*, *ultimele ore* a lui Anatol Vieru, cât și *Orestia II* de Aurel Stroe au avut un succes imens.

Festivalul **SIMN 2011** a lansat câteva lucrări scenice.

Homo Videns compusă de Liviu Dănceanu a avut premiera în Sala Studio a Universității Naționale de Muzică București în seara zilei de 24 mai. Ansamblul *Archaeus Simfonieta* dirijat de Vlad Conta, a coparticipat la desfășurarea piesei regizată de Daniel Prallea-Blaga. Cei patru tineri soliști au fost pregătiți de soprana Georgeta Stoleriu și pianista Inna Oncescu. Soprana Anna Mirescu, mezzosoprana Antonela Bârnat, tenorul Nicolae Simonov și basul Claudiu Șola au interpretat eroii reali sau „de pe sticlă” din tele – opera – balet a lui Liviu Dănceanu.

Ajunsa la capitolul „sinopsis”, mă văd în imposibilitatea de a descrie o acțiune. Este un decupaj din viața de zi cu zi, în care ființele umane nu acționează, ci sunt martorii unui spectacol haotic – hipnotic, un decupaj din viața fiecăruia din noi. Omul este prins și vegetează între două monitoare. Opera începe cu un gest reflex: deschiderea calculatorului. „Start”, „mozilla” „open”, „send”, „delete” sunt comenzile pe care le executăm de multe ori înainte de a coborî din pat.

Am putut recunoaște personajele-cheie ale televiziunii: *știrista*, *prompterista*, *mondenu*, *reporterul*, „*artiștii*” hip-hop, omul care își expune viața personală în

Orchestra Radio și muzica românească

Mircea ȘTEFĂNESCU

În ansamblul manifestărilor din Săptămâna Internațională a Muzicii Noi, programul simfonic din seara zilei de 27 mai, la Studioul de concerte Mihail Jora, a trezit un interes aparte.

Realizat în parteneriat cu Orchestra simfonică și Corul Societății Române de Radiodifuziune, formații muzicale conduse de experimentatul dirijor Valentin Doni, concertul a cuprins lucrări semnate de Ulpiu Vlad, Carmen Cârnci, Maia Ciobanu și Livia Teodorescu. Au participat ca soliști – la partiturile realizate de Maia Ciobanu și Carmen Cârnci – Cornelia Bronzetti și Juhani Palola, din Finlanda, vioară, Bianca Manoleanu, soprană, Nicolae Simonov, tenor, Jean-Kristof Bouton, bariton, Viorica Nagy, violoncel, cu contribuții remarcabile, alături de dirijor, în relevarea dimensiunii lucrărilor prezentate.

Drumuri în lumină II de Ulpiu Vlad deschide orizonturi de fine irizări la iminența unui freamăt de neumbrită limpezime. Este un parcurs și o însoțire a ascultătorului, ca în Dante, și dincolo de Purgatoriu. Ulpiu Vlad are vocația fluidului multicolor al visului și preamării luminii; acestea se compun și se recompun fără a implica nimic din ce ar putea fi un dat suprapersonal. Ulpiu Vlad este unul dintre acei creatori ce evită ideile care pot deveni fixații și care l-ar împiedica de-a vedea și de-a surprinde în artistic mișcarea imperceptibilă a vieții.

Grădina, muzică pentru 3 voci soliste, cor și orchestră pe un fragment din „Cântarea Cântărilor” de Solomon, lucrare semnată de Carmen Cârnci, este o cădere în timp, o cădere până la cosmosul muzical, imaginat desigur, care ar fi însoțit acest poem, unul dintre cele mai vechi scrieri literare care au ajuns până în zilele noastre. Sigur, pentru acest orizont muzical de atunci, muzica

înțeleasă cu toate dezvoltările sale era situată într-un viitor mai mult decât imprevizibil. Totuși Carmen Cârnci nu a cedat tentației mitologiei consolatoare, ci a căutat o reconstituire, un sens de zbatere reală și de clamare, pentru că - volens nolens - glasurile s-au auzit și atunci, și aceste glasuri ni le readuce Carmen Cârnci acompaniate de mase sonore și sumbre și stranii și fruste pe o tapiserie de mari dimensiuni și cu imagini din care, ca ascultător, trebuie să revii, să revii la viață.

Maia Ciobanu a apărut în program cu **Altego** Concert pentru două viori și orchestră, compoziție în primă audiență absolută, ca și precedentă, ca și următoarea. Dar acest prescurtat p.a.a. are și nu are vreo importanță, întrucât orice are începutul lui. Să ne întoarcem, dară, la acest **Altego** Concert, o muzică jucosă dar cu nimic care să amintească de dans, o muzică poate imaginată volitiv manifestă, ca o involuție de limbaj și de practică instrumentală, spun, poate, pentru că știu că Maia Ciobanu este o compozitoare și o compozitoare recunoscută. Dar ca și ființele umane și obiectele de artă au destinele lor. De la ivire, până în necunoscut...

Livia Teodorescu Ciocănea s-a făcut remarcată cu **Simfonia Arhimede**, având părțile **Asaltul Siracusei, Nu atinge cercul meu, Oglinzile de foc ale lui Arhimede, Elegie – Sfera și Cilindrul**. Livia Teodorescu Ciocănea manevrează mase sonore supraponderale la nivele supra tensionate ale agitației sufletești și implicit în orchestră. Ea lucrează cu materia sonoră în relevarea intensităților la figurarea în frescă a unei autentice saga. Pentru mine această simfonie este o muzică de film, un excelent suport muzical pentru un scenariu și o imagine pe măsură. Există aici furtuni și învolburări, groază, înspăimântare și tumult, există izbiri impresionante de forțe în gigantic, până când și auzul este suprasolicitat, și mintea își pierde punctele cardinale și se trezește în miezul tornadei. Nimic menajat și nici o toleranță. Conflictul major al speciei înseși.

Un cuvânt foarte bun de spus la adresa dirijorului Valentin Doni care a condus întregul concert cu acuratețe, înțelegere și suplețe. Valentin Doni a realizat nu numai o reușită audiență cu piese simfonice de noutate, dificile și extrem de diverse, ci un adevărat spectacol muzical, în care a fost prezența distinctă, captivantă, inclusiv în acest mega spectacol final, **Simfonia Arhimede**.

speranța obținerii celebrității, politicianul-starlettă; episoadele din viața pe sticlă, de asemenea: știrile de la ora 5, talk show-ul, divertismentul, reality show-ul, telenovela și multă, multă publicitate (publi(ce)citate). Caracterul interactiv a fost dat de folosirea „prompterului” (planșe de carton) pentru public.

Interesantă mi s-a părut integrarea cameramanului (Virgil Oprina), a imaginii și a dirijorului în acțiune. Pe ecran erau proiectate permanent prim planuri într-o mișcare continuă, amețitoare. Figurația Anei Szekely (personaj mut) a fost extrem de sugestivă. În calitatea sa de prompter pentru public, era singurul personaj lucid și real din lucrare, fiind deopotrivă „creierul” din spatele comediei și singura ființă cu reacție umană firească. Aparițiile regizorului Daniel Prallea Blaga s-au vrut simpatice, dar au fost mai degrabă cabotine.

Celor patru soliști, „muzicieni

cu voce” așa cum afirmă în notele de program profesoara Georgeta Stoleriu, nu li se pot aduce decât laude. Capabili să se descurce cu rigorile intonaționale fiind deopotrivă posesorii unor voci de foarte bună calitate (de multe ori i-am admirat în spectacole de operă sau în concerte vocal-simfonice), cântăreții au oferit o interpretare interesantă și au redat fiecare – deși întruchipau personaje multiple – câteva tipologii. Astfel, am identificat *prețioasa și „intelectuala”* interpretate de mezzosoprana Antonela Bărnat – cea mai experimentată dintre soliști – *păpușa isterică* jucată de Anna Mirescu, *superficialul și charismaticul* întruchipați de tenorul Nicolae Simonov și „*vocea națiunii*” scandată de basul Claudiu Șola.

Deși grotescul este omniprezent în lucrare, nu el este cel care triumfă. Rezultatul prelucrării acestei idei năstrușnice este o muzică echilibrată, care nu abundă în stridențe

și disonanțe, având chiar momente ancorate în tradiție, așa cum este *fugatto*-ul din momentul „Eurofision”. Părțile solistice au fost cântate și vorbite. Cu toate că este o operă și că atenția auditoriului este orientată spre planul vizual și cu toate că ideea și punerea ei în scenă sunt incitante, în 24 mai 2011 **am ascultat muzică**. Un lux, poate, într-un moment în care se tinde spre fuziune, sinteză, sincretism.

Cel mai interesant lucru la opera lui Liviu Dănceanu este faptul că adevăratul succes nu este cel contabilizat în sală, ci unul observabil în reacția pe care o provoacă. Șocați de cât de adânc au intrat televiziunea și internetul în viața noastră, poate vom încerca să trăim puțin înainte să ajungem să downloadăm vise.

PS. Ce bine că am terminat articolul la timp pentru a prinde emisiunea lui Mircea Badea!

Virginia Zeani – *Canta che ti passa*

Grigore CONSTANTINESCU

Este de prisos a sublinia cât de mare este atracția lecturii unei cărți despre o mare vedetă a liricii, cu destin legendar, precum Virginia Zeani, *l'Assolutta*, cum o numise Giorgio Segalini comentându-i performanțele, pe care mulți admiratori le aliniază cu *La Stupenda Sutterland* și *La Diva Callas*. De-a lungul timpului, faptele sale de artă și faima au ajuns și în țara natală, completând ceea ce ne dăruiseră audițiile radiofonice, spectacolele pe scenele lirice din București, Cluj și Iași, în anii '60, evenimentele omagiale culminând cu onoruri prezidențiale și titluri de excelență universitară. Iată, după multă vreme, iubitorii operei primim o carte aparținând Virginiei Zeani, publicată de Editura **Galaxia Gutenberg, Colecția "Cartea vie"** din Cluj, recent, în 2010. Darul acestui volum, intitulat simbolic **Canta che ti passa** - sintagmă italiană, parțial traductibilă în românește, „*Cântă și-ți trece*”, ne îndeamnă să medităm asupra concluziilor unei vieți de artist. Formula aleasă, pentru ca adevărurile să se rostească la „persoana întâi”, este cea a portretului în dialog. Purtător de idei comunicate în **Dilema veche**, diplomat, Consul general al României la Chicago, Sever Voinescu este cel ce întrebă și conduce narațiunea „filmului de carte” cu Virginia Zeani. Înțelegem încă din primele pagini că iubește Opere și este un fervent admirator, de vreme îndelungată, al mării cântărețe. A câștigat competiția realizării acestei ample convorbiri tipărite, dedicate ilustrei artiste, față de alți doritori să o facă, amintiți în treacăt. S-a documentat ascultând și înregistrările *live*, și studiind arhiva interlocutoarei, și aflând din

ce în ce mai multe despre ea în tihnitele convorbiri desfășurate de-a lungul a două perioade estivale americane, 2006-2007, la reședința ei de pace câștigată, din Florida.

Pasionantă prin vivacitatea redării, cartea alcătuită din catenele dialogurilor ne aduce foarte aproape de cei doi, lăsându-ne să credem că asistăm la o autentică scenă de viață. Este valabilă impresia și datorită modului în care Sever Voinescu alege miezul, din fiecare subiect, primind răspunsuri directe, simple și convingătoare, în care recunoaștem că „flacăra” despre care vorbește adesea Virginia Zeani continuă să „ardă”. O dominantă a lecturii îmi pare a fi cea a învățămintelor existenței sale, faptul că în concluzii bine gândite se regăsesc experiențele anterioare, asimilate, filtrate, înțelepțite. Poate nu le menționăm în întregime, prin aceste consemnări dar, oricum, putem să semnalăm prezența lor. Într-adevăr, în această viață „trăită de două ori”, ca artist liric faimos și ca pedagog al cântului încununat cu titlul de *distinguished professor of voice*, fiecare pas este valorizat prin adiționare. Cea care vorbește despre ea are acum stăpânirea cumpănită a drumului parcurs. Virginia Zeani știe că un mare cântăreț își construiește cariera prin continuitatea lucrului personal cu vocea, pe fundamentele educației de inițiere – în România Lucia Anghel, Lydia Lipkowska, în Italia Aureliano Pertile. În anii maturității, Virginia Zeani devine, ca și partenerul de viață, Nicola Rossi Lemeni, profesor de canto la Indiana University din Bloomington. În munca desfășurată pe planul didacticii, aceste învățăminte ale carierei sale se asimilează cu darul observației profesionale și al analizei psihologice, al exemplificărilor formatoare de sunet, întrupate în arta de a face voci capabile să transmită generațiilor următoare întreașa știință a profesorului.

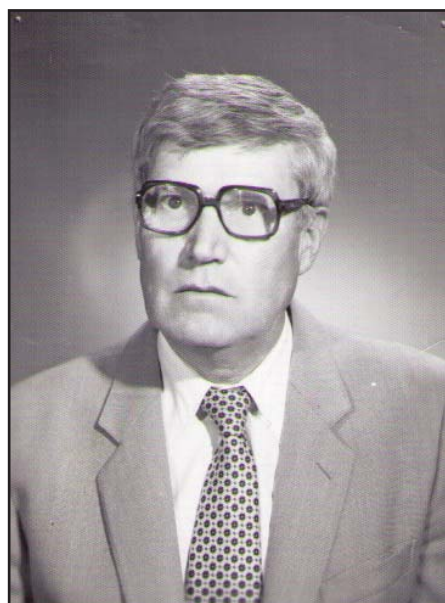
Revenind la traseul existențial, înțelegem că personalitatea Virginiei Zeani a situat pe domenii diferite viața personală și cea de artist al scenei lirice. Desprindem din această atitudine modul în care Diva nu și-a construit pedestalul, ci a răspuns

doar pe plan artistic performanțelor, cultivând cu o modestie exemplară idealul care i-a condus viața – cântul de operă. Din această perspectivă sunt analizate marile evenimente ale rolurilor cântate, marile spectacole împreună cu cei mai de seamă cântăreți ai epocii, pe cele mai prestigioase scene lirice ale lumii. Recursul la memorie, privitor la soliști, dirijori, compozitori, regizori este întotdeauna realizat prin analiză obiectivă, adesea surprinzătoare, niciodată denigratoare. Sever Voinescu vrea să afle cât mai mult despre iubirea pentru Verdi a sopranei, despre orizonturile repertoriale romantice și veriste, încadrate de Baroc și muzica secolului XX. Prin întrebările la care i se răspunde, descoperim prețul echilibrului care a contribuit la faima acestei cariere marcate de efigia **Traviatei** verdiene. Rol de debut și triumfuri, *Violetta Valery* este pentru Virginia Zeani, timp de aproape trei decenii și sute de spectacole, măsura propriei sale deveniri. În **Traviata** cântăreța este contemporană cu anii prin care trece, traversând tinerețea și drumul maturizării fără a uita farmecul personajului și ființei care îi dă suflet și voce, învinuindu-l pe Verdi de... poligamie pentru nenumăratele interpretări feminine cerute, oferite, datorite rolului.

Mulți martori, multe evenimente se intersectează între scenă și viața privată, adesea artista și omul își judecă opțiunile, devenind astfel personajul realist al acestui roman dialogat. Începutul cărții cuprinde câteva pagini de preambul semnate de PS dr. Virgil Bercea, Virginia Zeani și Sever Voinescu, asemenea unei uverturi. În final, *Stretta* lui Theodor Rogin, aduce un ultim ecou al acestei povestiri completate cu repere cronologice. De-a lungul întregului volum, și în Cortina anexelor, imagini fotografice ne întăresc convingerea că frumusețea vocii s-a oglindit în frumusețea chipului celei care, cu înțelepciune, ne șoptește surzând : *Canta che ti passa*...Acum, cu această carte, admirată și iubită, Virginia Zeani s-a întors pentru totdeauna în România, la Solovăstrul natal.

UN PROFIL EXEMPLAR: ALEXANDRU PLEȘCA LĂPUȘNEANU

Fiecare membru al comunității muzicale slujește arta în felul său unic. Lângă creatori și interpreți, alături de cei ce scriu despre muzică și cei ce se exprimă în noile modalități combinând știința sunetelor cu mijloacele electronice sau informatice actuale, stau cu onoare formatorii pe care-i numim generic profesori de muzică. Pentru a ne da seama de importanța lor e destul să ascultăm amintirile din copilărie ale multor personalități, atunci când apare, evocat cu emoție și recunoștință,

portretul profesorului de muzică. De asemenea, în biografiile ale marilor muzicieni apare adesea figura determinantă a primului profesor de muzică, acela care a intuit promisiunea de aur a unui viitor mare talent. Din astfel de reminiscențe se conturează profilul unui dascăl modest, activ, pasionat, inventiv, carismatic, care transformă aspirația copiilor spre noutate și frumusețe în capacitate concretă de a se bucura de muzică, învățând să cânte, să asculte, să aprecieze în cunoștință de cauză frumosul sonor.

Alexandru Pleșca Lăpușneanu ilustrează convingător această categorie. S-a născut în Basarabia, la Chișinău, în anul 1925. Rămas de mic orfan de tată, se mută cu mama și fratele mai mare în județul Tighina, la bunicii materni. De aici ajunge la vârsta de 8 ani în comuna Țânțăreni, unde urmează școala primară. Între anii 1939–1944 a urmat cursul inferior al Școlii Normale de băieți "Mihai Viteazul" din Chișinău. Anul 1944 marchează retragerea din fața frontului rusesc și trecerea Prutului, evenimente tragice evocate de autor în "Memorii. Destinul unei vieți". A continuat cursul superior al Școlii Normale între anii 1944–1948 la București, iar în paralel a urmat studii teoretice cu profesorul Victor Iusceanu la Conservatorul Lyra. Studiile muzicale superioare le-a

efectuat la Conservatorul "Ciprian Porumbescu" (1948–1952). S-a format sub îndrumarea lui Victor Iusceanu, Grigore Panțâru, Ion Ionașcu, Ioan D. Chirescu, Dumitru D. Botez, Ion Vicol, Ion Dumitrescu, Theodor Rogalski, Mihail Jora, Tudor Ciortea, Zeno Vancea, Emilia Comișel. A dirijat formații corale de amatori bucureștene încă din timpul studenției. Apoi a fost profesor la Școala Populară de Artă (1948-1952), redactor la secția muzică a Editurii Didactice și Pedagogice (1959-1962), lector la Facultatea de Muzică a Institutului Pedagogic din București (1962–1966), profesor de muzică la Liceul "Iulia Hașdeu" din București (1966–1986).

Ca dirijor, pe tot parcursul carierei didactice a participat la numeroase concursuri corale, obținând importante premii. Pentru activitatea neobosită de profesor a fost recompensat cu Diploma și Medalia de *Profesor Emerit* (1979). În timpul multor vacanțe de vară a condus cursuri de dirijat coral. A îndrumat constant activitatea profesorilor de muzică, prin cursuri de perfecționare și inspecții pentru acordarea gradelor didactice.

În paralel cu activitatea didactică, Alexandru Pleșca Lăpușneanu a avut o constantă preocupare pentru creația corală. A compus cu precădere miniaturi corale, inspirate de versurile poezilor clasici români. Numeroasele titluri au fost grupate și publicate în șapte caiete, sub titlul generic "Eminesciana. Miniaturi corale", în condiții grafice elegante, la Editura Muzicală și Editura Semne, între anii 2007 - 2011. Ca tematică, se disting caietul 1, conținând coruri pe versuri de Eminescu, caietul 2, cu Cântece de dor de Basarabia și Bucovina și caietul 3, cu Colinde și cântece religioase. Ca limbaj și expresie, corurile sunt accesibile, se bazează pe gândirea tonală, îndeosebi pe alternanța major-minor, pe construcția simetrică a frazelor și pe o constantă cursivitate ritmică. Lucrările sunt gândite pentru cor de voci egale și cor mixt, iar cel de al șaptelea caiet oferă cântece pentru voce solo cu acompaniament de pian.

Pentru a completa portretul spiritual-moral al lui Alexandru Pleșca Lăpușneanu este necesar să evocăm latura civică a activității sale. Este membru al UICMR, se manifestă cu vigoare în cadrul Asociației PRO Bucovina-Basarabia, în Asociația română a victimelor represiunii staliniste și în Asociația de istorie comparativă a instituțiilor și dreptului. Domnia sa participă la întâlnirile metodice și științifice ale profesorilor de muzică, manifestă atitudine deschisă, receptivă față de abordările noi, viabile în domeniul învățământului muzical. Este nelipsit de la concertele simfonice săptămânale și de la evenimentele breslei.

Toate aceste elemente ne oferă imaginea unui adevărat educator. Rezultă parcursul exemplar al unei vieți dedicate cu pasiune valorilor culturii înalte, cultivării spiritului umanist patriotic în școala românească. Alexandru Pleșca Lăpușneanu reprezintă un model activ pentru tinerii care îmbrățișează astăzi cariera profesorului de muzică. Pentru astfel de cadre didactice merită să ne luptăm cu îndârjire pentru ca ora de muzică săptămânală să se regăsească în curriculum la toate clasele și în toate școlile din România, iar educația muzicală să fie cu adevărat promovată în sistemul nostru de învățământ.

Lavinia COMAN

Întâlniri pe drumul carierei cu soprana Bianca Ionescu

Bianca, n-am vorbit niciodată despre tine, despre cine ești. Viață, destin, scenă... Există o posibilă muzică prin care se leagă toate?

Am simțit întotdeauna că voi fi artistă pe o scena lirică. De copil, îmi plăcea să vorbesc limbi străine, conversam și mă adaptam ușor. Chiar și acum, într-un turneu, timp de o lună m-am străduit în Japonia să învăț expresii, încercând să nu fac greșeli. Mi-ar mai fi plăcut să fiu avocat (am un dar al vorbirii, probabil moștenit de la mama!) sau medic chirurg sau veterinar. Dar am avut întotdeauna siguranța că sunt în largul meu numai pe o scenă, că am avut vocația de artist liric. Nu am nici o îndoială. Mulțumesc mamei mele pentru încrederea ei în reușita mea.

Vorbim despre începuturi care se țin încă minte? Pași dinaintea drumului vieții...

La 5 ani eram membră în corul de copii al Operei, când iepurașul din **Motanul încălțat**, când un copil pe uliță în **Carmen** sau **Cavalerul Rozelor**. La corul școlii generale mă rugau să dau tonul Imnului Național, în liceul din Principatele Unite (canto... popular! Canto clasic nu exista) am început să cunosc tainele tehnicii de canto. Profesoara mea, Mia Barbu, îmi prevestea un viitor în genul muzicii de operetă. Cu ea studiam lieduri și arii preclasice, deși la examenul de admitere cântasem... **Du-te, dor, cu Murăsu**.

Calea spre afirmare a început deci dorind, căutând și cântând.

Unchiul meu, dirijorul Constantin Bugeanu, m-a sfătuit, de mică, să aștept, să văd dacă îmi doresc cu adevărat să devin cântăreață de muzică clasică și să nu neglijez sub nici o formă studiul culturii generale. Sfaturile acestea mi-au folosit toată viața. Nu am fost niciodată un copil fără copilărie. Studiam cu plăcere, mergeam la concerte, spectacole de operă fără să mă trimită cineva. Mia Barbu, un om cu mult fler, mi-a arătat calitățile, dar și defectele. Apoi în facultate, după un an la clasa tenorului Ion Stoian, mai apoi, timp de alți 4 ani am rămas la clasa maestrei Arta Florescu, un nume de referință pentru scena românească și internațională.

Vorbind de începuturi, ajungem la debutul scenic? Căci

astfel, se rostuește cariera...

Debutul meu a fost pe scena Teatrului de Operetă cu rolul titular din **Mam'zelle Nitouche** (10 martie 1983), parteneri fiind Puiu Savopol și Marica Munteanu. Cum aș putea uita vreodată? Atunci pot spune că m-am născut a doua oară. De-a lungul timpului am cântat în concerte simfonice și camerale. Am jucat adesea alături de Cleopatra Melidoneanu, căreia i-am admirat marile calități artistice și caracterul integru, onestitatea, discreția. Îi amintesc pe Dorin Teodorescu, Tony Buiacici, Eugen Fănățeanu, Nae Roman, Eugen Savopol, Constanța Câmpeanu, Valy Niculescu... și foarte mulți alții de la care am deprins multe taine ale muzicii de operetă, un gen deloc ușor. Apoi, faptul că am fost solicitată să cânt muzică ușoară românească m-a adus în fața unor mari compozitori de gen cu care am lucrat fiecare cântec în parte: Elly Roman, Giroveanu, Mălineanu, George Grigoriu... În câteva filme de lung metraj am avut privilegiul să fiu alături de nume sonore ale scenei teatrale românești: Draga Olteanu, Dem Rădulescu, Ileana Stana Ionescu, Ștefan Tapalagă, Cornel Vulpe, etc. În Televiziunea Română, Tudor Vornicu și echipa lui de profesioniști, Marianti Banu, Marga Huss Crăciun, Luminița Constanținescu, Doina Anastasiu mi-au fost alături în realizarea unor emisiuni de un profesionalism de necontestat, lucru foarte important pentru lansarea tinerilor cântăreți lirici. Pot spune că am fost o mare norocoasă, alături de atâția oameni valoroși. Voi adăuga la aceste mențiuni privind artiștii cu care am colaborat cu mare plăcere, dirijorul Petre Sbârcea, tenorul Florin Diaconescu, basul Pompeiu Hărășteanu.

Traseele interpretative au două perspective, privite din punct de vedere repertorial sau din punct de vedere „geografic”?

Am început cariera în operetă cu **Liliacul-Adela**, **O noapte la Venezia-Anina**, **Marco Polo-Mi Tzu Ti**, **Sânge vienez-Frantzi**, roluri de lirică lejeră. Acute am avut întotdeauna. În facultate făcusem acest repertoriu de la Thomas la Poulenc sau Berg. Mi-a plăcut mult și stilul acesta mai dificil, care pune probleme, mă provoca să demonstrez că pot cânta și lucruri greu de înțonat. Cochetând cu muzica ușoară, dar mergând spre musicalul american, mi s-a încredințat un rol precum Brigitte, din muzicalul **Vila cu iluzii** a lui Paul Urmuzescu, montat prin 1983 imediat după angajarea mea în teatrul din Splai. Au urmat Vallencienne, din **Văduva veselă**, apoi Maria în **Poveste în cartierul de vest, Rosemarie, Bal la Savoy, Floarea din Hawaii**, și - surprizător - Mania, țiganca din **Contesa Maritza**. Lirismul din voce, rămas peste ani prezent, mi-a permis abordarea rolului Martha din **Lăsați-mă să cânt**. Am regretat că nimeni nu m-a

văzut în rolul Dolly, din **Hello, Dolly**, atunci când, în sfârșit, aceasta era posibil! Un rol pe care l-am îndrăgit mult a fost Helena din **Frumoasa Helena** de Offenbach. În concertele pe care le-am susținut în ultimii ani am schimbat pe alocuri paleta repertorială, deși acutul din glas nu m-a părăsit nici acum! În schimb, glasul a devenit mai puternic. Și astfel, am abordat Silvia sau Contesa Gabriela. În ultimii ani am fost distribuită în Arsenă - **Voievodul țiganilor**, dar și în musicalurile care au prins teren pe scena românească: **Cats** (Harold Lloyd Webber) sau **Fantoma de la operă, Evita**. Ultima premieră, **Rebecca** mi-a adus rolul americancei Edith van Hopper, care este total diferit de tot ce am făcut până acum. Am uitat să adaug câteva titluri de operă: **Flautul fermecat**, rolul Regina nopții; apoi **Bărbierul din Sevilla**, rolul Rosinei, la Opera română din București sau Norina din **Don Pasquale**.

Dar din punctul de vedere „geografic”, care au fost turneele?

Ca trasee geografice, pot spune că am acoperit un spațiu destul de mare ducându-mi cântecele pe alte meleaguri! Am cântat mult în Italia, Statele Unite ale Americii, Germania, Israel, Belgia, China, Japonia, Franța, fericită să bucur iubitori ai muzicii bune cu glasul și repertoriul meu.

Care este cea mai corectă autocaracterizare și cea mai bună remarcă a criticii?

Despre autocaracterizarea mea voi spune așa: sunt un om muncitor și perseverent care nu cedează niciodată în fața greutăților vieții. Voi prefera întotdeauna s-o înfrunt, decât să mă plâng. Una dintre cele mai frumoase remarci ale criticii mi-a fost făcută în cadrul **Settimana musicale Andriese**, desfășurată în 1993 în Italia, la Castel de Monte Cortile, în care critica italiană a remarcat: „o maturitate rară, o siguranță a acutelor și o tehnică a cântului specifică doar marilor artiști”. Apoi, criticul a adăugat: „vocea este incisivă și clară, asemenea unui izvor de munte, atingând în acut murmurul răscolitor al durerii”.

Viitorul „sună” bine?

Îmi propun să reiau un **One Woman show** pe care l-am conceput cu ani în urmă împreună cu Constanța Câmpeanu, în care fac o trecere prin toate stilurile muzicale care m-au marcat: operetă, muzică ușoară, operă, canzonetă, jazz, și chiar... muzică de inspirație folclorică, toate sub titlul „**Ai... fler, Lady?**” Tocmai am aflat că pe 1 iulie se lansează la Teatrul de operetă ultimul meu CD: „**Tea time**” (casa de discuri Electrecord) - melodii de dragoste, șlagăre internaționale celebre.

Deci, dacă e bine, e bine!

Da! În rest, cred că e totul în regulă.

Interviu realizat de **Grigore CONSTANTINESCU**

Roberto Scandiuzzi – un artist „pur sânge”

Anca FLOREA

De-a lungul anilor am avut prilejul să ascult mai toți artiștii importanți ai scenei lirice din lume și adesea să stau de vorbă cu ei, descoperind trăsături ascunse celor care îi privesc doar ca pe interpreți ai unor personaje. Iar dacă pe majoritatea i-am întâlnit în străinătate, pe renumitul Roberto Scandiuzzi – unul dintre cei mai bine cotați bași ai momentului – l-am ascultat, în urmă cu un deceniu, la București, în finalul Festivalului „Enescu”, în **Requiem**-ul verdian care, în versiunea ansamblului Scala din Milano, a decepționat, redescoperindu-l însă la adevărata sa valoare abia acum, la Timișoara, unde a convins că glasul său generos, catifelat, fără a avea o amploare deosebită, cucerește prin expresivitate și inteligența cântului, ovaționat îndelung pentru interpretarea rolului titular din opera **Attila** de Verdi, prezentată în concertul-eveniment ce a inaugurat, la Operă, ediția XXXVI a Festivalului „Timișoara muzicală”. Extrem de degajat, zâmbitor și volubil, susținându-și convingerile și gândurile cu o sinceritate și spontaneitate dezarmantă, colaborând impecabil cu artiștii teatrului-gazdă, Scandiuzzi și-a reamintit că a evoluat și la București, recunoscând că... „Scala nu a fost... Scala”, încercând să motiveze însă că... „așa se întâmplă în turneu”... De fapt, cunoaște foarte bine teatrul milanez, unde a debutat în 1982 chiar sub bagheta lui Muti (Don Bartolo din **Nunta lui Figaro**), spunându-mi (ca și alții, de altfel) că „într-adevăr, Scala este dificilă, poate pentru că acolo publicul cunoaște fiecare notă din partitură și este foarte pretențios și conservator. Claca nu mai există, i-a pus punct Muti, când a preluat conducerea teatrului, dar rămân fanii unora care fac galerie sau îi contestă pe ceilalți...”.

Născut la Treviso în 14 iulie 1958, apărând frecvent la Covent Garden, Staatsoper Viena, Opera din Paris, Metropolitan New York, la München sau San Francisco și Madrid, la Tokio sau Zürich și Florența sau în Chile, basul surprinde prin abordarea unui repertoriu extrem de divers, incluzând opere din creația italiană, rusă, franceză, dar și partituri vocal-simfonice.

„Eu fiind pe jumătate francez și cu legături *de sânge* și în Rusia (prin mama mea), îmi este mai simplu să cânt asemenea lucrări, pe care poate le simt *mai altfel*, le abordez pe toate cu aceeași plăcere, dar cert este că pentru oricare dintre ele trebuie să ai o pregătire tehnică solidă, să citești foarte mult, să înțelegi specificul fiecărui stil în parte, pentru că în fond diferența constă în maniera de cânt, în pronunția și emisia adecvată. Și chiar dacă mă pregătesc și încerc să cunosc cât mai mult și să înțeleg profilul acestora, am și

câte un *coach* pentru fiecare, deci studiez și pregătesc rolurile din opere italiene, franceze sau ruse cu cei specializați în domeniu, care știu cel mai bine spiritul culturii respective. Cu muzica germană este... o altă discuție. De ce soliștii germani nu reușesc prea bine în muzica italiană sau franceză? Ar fi mult de spus... Sunt însă unii care pot să o cânte și bine.”

Pe lângă faptul că are un timbru cald, de o calitate aparte, o frazare elegantă și o tehnică sigură, Scandiuzzi este, în primul rând, un artist.

„Ce înseamnă un artist? Care ar fi definiția lui? Există doar 8 note, pe care toți pot să le intoneze – sunt o mulțime care le cântă și bine și... sună frumos. Dar, pe lângă aceste date naturale, mai trebuie să poți transmite publicului o atmosferă, o trăire a personajului, ceea ce este deja o altă discuție. Un artist se *simte* imediat, așa cum într-un grup de 10 cai îl vezi pe cel care are ceva special în privire, în atitudine, în mers. Pe de altă parte, totul se cere păstrat într-un anume echilibru – ca un cal care merge pe un traseu bine definit, într-un anume mod – și nu trebuie să iasă din acel traseu – este un element esențial, pentru că nu ai voie să treci peste limitele cerute de text, de bunul simț artistic, de propriile trăsături vocale. Tocmai de aceea îmi aleg cu multă grijă repertoriul, pentru că nu vreau să forțez. În ce privește interpretarea... ca artist, din păcate în ultima perioadă regizorii ar vrea ca toți soliștii să fie la fel de lipsiți de personalitate, să rămână doar executanți ai ideilor impuse de ei, deci toți să fim ca o masă amorfă, fără *vârfuri* care să iasă în evidență, fără strălucire, pentru a se pune ei în prim plan. Dar asta anulează personalitatea artistului! Prea puțini regizori gândesc altfel - Ponelle iubea tocmai asemenea soliști care aveau o individualitate bine definită. Și Zefirelli adoră să lucreze cu cei care trec prin filtrul personal tot ceea ce înseamnă rolul respectiv, căutând accente, culori, expresii, sugestii definitorii. Cât despre regiile moderne – câte zile aveți la dispoziție pentru a povesti despre asta?...”

Ne-a încântat într-un rol verdian de anvergură, prin lume fiind și Filip și Fiesco și Raymond și Mefistofele și Ramfis sau Orovoso și Zaccaria, dar și Don Giovanni sau Boris Godunov și Gremin sau Don Quichotte și Mefisto... Multe dintre aceste creații se regăsesc și în integrale gravate pe disc, realizate sub baghete celebre, în compania unor orchestre renumite. Un aspect inedit este și colaborarea cu fiica sa, soprana Diletta Rizzo Marin, cu care a cântat în concert la Santander, apoi chiar la Treviso, orașul unde a început „aventura” marelui artist al cărui glas (totuși) tipic italian, dublat de o prezență scenică impunătoare și o charismă greu de egalat, au fost apreciate superlativ și la Opera din Timișoara, unde a venit cu bucurie, pentru că îl cunoștea bine pe tenorul-director Corneliu Murgu, dar și pe dirijorul italian David Crescenzi și pe baritonul George Petean care, în acea seară de neuitat, i-a fost partener de scenă – se întâlnea deci, într-un teatru din România, cu colegii săi din marea lume a teatrului liric, într-o producție de real nivel internațional. Apoi și-a continuat periplul pe mapamond, pregătindu-se să fie din nou Filip și Ramfis și...

«Dacă vrei să-ți luminezi sufletul»... sau «Cella»... tinerelor talente

Carmen STOIANOV

Nu știu ce ar trebui să laud mai întâi : faptul că, în sfârșit, cineva s-a gândit că ar fi nevoie de un imbold dat tinerilor muzicologi sau comentatori muzicali de a se orienta spre critica muzicală, profesionalismul și tenacitatea cu care concursul de critică muzicală « Cella Delavrancea » a debutat în viața noastră culturală sau faptul că organizatorii au știut să-i stabilească poziționarea în paralel cu reputatul festival național *Tinere Talente* de la Râmnicu Vâlcea, festival ajuns deja la cea de-a XXXII-a sa ediție (14-16 mai 2011). Nu știu, realmente, răspunsul la cele mai sus notate, dar știu că, din orice perspectivă am situa evenimentul, toate privirile se îndreaptă spre Dorina Arsenescu, « vinovată » de nașterea și punerea în pagină a concursului.

Lect. univ. dr. Dorina Arsenescu, discipolă a neobositei Irina Șațchi, a demonstrat încă o dată că a învățat de la profesoara sa lecția prieteniei, a devotamentului, a dăruirii. Cunoscută animatoare a vieții muzicale vâlcene, a inițiat acum patru ani concursul național de pian ce poartă numele doamnei Șațchi ; prezintă activă pe multe podiumuri de concert nu doar în calitate de pianist acompaniator al tinerilor sau al colegilor de generație, Dorina Arsenescu este cea care atunci când zărește un pian îi mângâie clapele și ne stârnește emoție. Acum a prins din zbor o altă lecție : cea a « doamnei Cella » și s-a simțit datoră să onoreze clipele de profundă meditație asupra destinului muzicii din noi printr-un gest ce ar onora orice muzician : **a creat** un concurs destinat tinerilor ce sunt dispuși să își asume sarcina de a veghea viața de concert, emisiunile de radio și televiziune, orientând totodată publicul și revitalizând presa de specialitate.

După cum se precizează în Comunicatul de presă ce a urmat manifestării, «concursul marchează împlinirea a două decenii de la dispariția artistei Cella Delavrancea, care a întrunit în structura armonioasei sale personalități și pe aceea de critic muzical». Și tot aici aflăm una din motivațiile stabilirii concursului la Râmnicu Vâlcea, Cella Delavrancea fiind «legată de melegurile vâlcene despre care ne-a lăsat nemuritoare pagini».

Găzduit de municipiul devenit în fiecare lună mai « capitală » a muzicii, concursul « Cella Delavrancea » a conectat energia tinerilor critici cu cea a tinerilor interpreți și, de ce nu, cu cea a organizatorilor – Asociația culturală « Irina Șațchi » (Dorina Arsenescu – manager de proiect și tânăra ei colegă Izabela Cernătescu), Biblioteca Județeană *Antim Ivireanul* (prof. Augustina Sanda Constantinescu) Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Vâlcea (Florin Epure) - și a juriului format din *prof. univ. dr. Lavinia Coman, prof. univ. dr. Carmen Stoianov și conf. univ. dr. Petruța Măniuț*. Au fost urmărite și au contat în alcătuirea palmaresului final capacitatea tinerilor critici de a se plia ofertei de recital sau de concert, profunzimea delimitărilor, problematizarea, integrarea evenimentelor în marele arc al vieții culturale naționale și, implicit, vâlcene, referirile la arta interpretativă, orientări, sugestii și, nu în ultimul rând, conexiunile cu arta scrisului Cellei Delavrancea. Surpriza a venit tocmai din zona participanților : studenți și masteranzi în muzicologie sau

chiar în domenii apropiate, ținând de sfera educației sau a interpretării muzicale ; profunzimea observațiilor, centrarea obiectivului, perspectivarea, limbajul....O notă aparte a constituit-o întâlnirea juriului cu tinerii critici (Sala Universitarilor în incinta Bibliotecii Județene *Antim Ivireanul*), ocazie cu care au fost și « calde » - aprecieri, reliefarea unor atitudini - și « reci » - observații, sugestii, orientări de viitor...

Festivitatea de premiere, derulată în sala de conferințe a aceluiași lăcaș de cultură, a fost patronată de directoarea bibliotecii, doamna prof. Augustina Sanda Constantinescu. La evenimentul inspirat numit «200 Franz Liszt/ 20 Cella Delavrancea», urmat de lansarea volumului *Franz Liszt* de Lavinia Coman, a participat un public numeros, format mai ales din tineri captați de eleganța discursului distinsei pianiste și profesoare ce a pășit ca muzicolog alături de Liszt pe magistrarele culturii europene de veac XIX.

Același comunicat de presă oferă și alte informații semnificative: partenerii - Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor, Radio România Muzical, Fundația „Prietenia”, Fundația „Vâlcea 1”, Actualitatea Muzicală, Editura *Arpeggione*, Asociația pentru Integrare Culturală Europeană (AICE), Forumul Cultural Vâlcean, Curierul de Râmnic, tv Vâlcea 1 și VTV, precum și sponsorii ce au acordat premii în bani și volume: Forumul Cultural Vâlcean, Biblioteca *Antim Ivireanul*, Asociația pentru Integrare Culturală Europeană (AICE).

Iată și lista laureaților primei ediții a Concursului de critică muzicală Cella Delavrancea »

- **Premiul Special** oferit de Asociația pentru Integrare Culturală Europeană - ANDREEA IULIANA MACOVEANU, Universitatea „Transilvania” din Brașov, Facultatea de Muzică;

- **Premiul Special** oferit de Editura Arpeggione – PAULA SANDOR, Academia de Muzică „Gh. Dima” Cluj-Napoca

- **Premiul al III-lea** oferit de Fundația „Vâlcea 1” – ANDREEA VOICU, Universitatea „Transilvania” din Brașov, Facultatea de Muzică;

- **Premiul al III-lea** oferit de Asociația Culturală „Irina Șațchi”- LIUDMILA SPRINCEAN, Academia de Muzică „Gh. Dima” Cluj-Napoca;

- **Premiul al II-lea** oferit de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor de România – ALICE TACU, Universitatea Națională de Muzică București;

- **Premiul I** oferit de Asociația Culturală „Irina Șațchi” – GEORGE RIZEA Universitatea Națională de Muzică București.

Pentru cititorii revistei Actualitatea Muzicală am selectat două dintre cronicile laureaților.

Speranțele “Tinerelor Vlăstare”- George Rizea - Student anul II UNMB

În frumoasa și luminoasa zi de duminică, Sala de concerte a Liceului de Artă din localitate a invitat la un program de recital susținut de elevi ai liceelor de artă din Craiova, Râmnicu Vâlcea, Târgu Jiu, Sibiu, Ploiești și Brașov. Criticul muzical Carmen Stoianov a supervizat programul, cu această ocazie evidențiindu-se tineri cu mari perspective, dar și câțiva care urmează traseul cel bun al artei, îndreptându-se cu pași mai înceți dar siguri către idealul muzical artistic.

Astfel, recitalul a fost deschis de soprana Vlad Maria Mirela, elevă în clasa a XI-a la Liceul de Artă “Marin Sorescu” din Craiova care, deși având vocea încă în formare, a reușit să interpreteze mai mult decât interesant miniatura *Muguri* de Marțian Negrea și aria *Quando m'en vo* din opera *Boema* de Giacomo Puccini. Acuratețea intonațională alăturată unei

sensibilități aparte au evidențiat-o în mod deosebit, ceea ce ne poate duce cu gândul la o viitoare evoluție și mai spectaculoasă.

În continuarea programului au evoluat doi elevi ai clasei a VII-a: violonistul Bădișescu Ștefan din Râmnicu Vâlcea, care a prezentat *Ciaccona* de Tomaso Vitali, o lucrare de virtuozitate și contrast dinamic solicitant pentru vârsta lui, urmat de trombonistul Tomulescu Florin din Târgu Jiu, cu Părțile a III-a și a IV-a din *Sonata nr. 4* de Benedetto Marcello, o lucrare ce a prezentat probleme vizibile în emiterea corectă a sunetelor la instrument, fapt pentru care interpretul nu s-a bucurat de un real succes.

Fiind mai bine apreciați și datorită dificultății repertoriale, de data aceasta elevii din clasa a IX-a, violonista Grelus Andreea din Sibiu și clarinetistul Voinic Ștefan din Râmnicu Vâlcea au confirmat publicului un studiu mai intens al instrumentului (*Andante* și *Allegro* din Sonata nr. 2 pentru vioară solo de Johann Sebastian Bach, *Scherzo* de Johannes Brahms, și, respectiv, *Solo de concours* de André-Charles Messager). Poate au existat câteva momente inerente de incertitudine asupra textului muzical memorat, repertoriul ales pentru prezentare fiind unul de susținere și frazare muzicală strictă, elemente realizate cu succes de către cei doi.

O performanță mai spectaculoasă se poate spune că a avut ploieșteanul Mihai Alexandru din clasa a X-a, piesa *Tzigane* de Maurice Ravel, îmbogățită cu pasaje tehnice până la saturare, fiind aidoma unei cvasi-improvizații, necesar de a fi interpretată cu virtuozitate și contraste din punct de vedere dinamic. Această piesă de concert a fost foarte bine tălmăcită de violonist, cu mici excepții de scăpări tehnice, oricum trecute cu vederea datorită realizărilor muzicale de succes.

În încheierea recitalului, cuvinte de apreciere și pentru violonistul brașovean Pârvu Alexandru din clasa a XII-a, care a ținut publicul în suspans cu *Balada* din Sonata nr. 3 pentru vioară solo de Eugène-Auguste Ysaÿe, dedicată lui George Enescu, o muzică ce poate fi caracterizată prin maximă virtuozitate și tensiune. Tânărul interpret a realizat cu profesionalism încă din primul moment o frumoasă susținere violonistică, încheind tumultuos matineul muzical.

Alte aspecte din program se referă la pianistul Radu Adrian din Craiova, elev în clasa a X-a, ce a prezentat Partea I din *Sonata op. 2 nr. 3 în do major* de Ludwig van Beethoven. Deși cu abilități tehnice pozitive, s-au sesizat numeroase probleme de fond în modul de abordare muzicală pianistică: agogica era permanent în derivă, pulsația interioară nu funcționa, de multe ori contrastele dinamice erau executate invers decât în partitură, nu exista vreo diferență de caracter între grupurile tematice, iar frazarea nu era percepută datorită tempoului exagerat de rapid. Partea de sonată a fost dusă la bun sfârșit, însă pe viitor probabil că pianistul va reconsidera viziunea asupra acestei creații beethoveniene, apelând și la o mai complexă informare asupra versiunilor discografice existente. De asemenea Dumitrescu Daniel din Târgu Jiu, elev în clasa a X-a, a prezentat *Concertul pentru corn și orchestră* de Wolfgang Amadeus Mozart cu o atitudine puțin ștearsă, introvertită, interpretarea nefiind din păcate prea reușită, numeroasele sunete ratate denotând o tehnică instrumentală încă neaprofundată suficient.

Dorim să consemnăm contribuția corepetiției, evidențiind pe pianistele Adina Pasăre, Galina Nemțanu, Monica Răgușitu, și în mod deosebit pe Irina Stratulat și Cristina Ionescu, remarcabile prin implicarea lor în exercitarea la cote maxime a actului artistic.

Sperăm să-i vedem în ediții viitoare pe elevii participanți la acest recital în alte ipostaze interpretative, sub atenta și minuțioasă pregătire a profesorilor îndrumători. Reprezentând liceele de specialitate din țară, aceștia au

dovedit că o mai bună cunoaștere a producției artistice ne permite să formulăm cu încredere perspective ale afirmării noilor talente remarcate acum.

Pe treptele afirmării - Alice Tacu – UNMB, Masterand, Sinteză Muzicologică

Primul concert simfonic din Festivalul „Tinere Talente” a deschis deja, în seara zilei de 15 mai, porțile către o altă lume sonoră. Dacă la recitalul de dimineață vorbeam despre o serie de pași pe o scară ascendentă pe care liceenii îi parcurg în formarea lor, la concertul „Pe treptele afirmării” putem să considerăm că ne aflăm la un alt etaj – la cel al tinerilor soliști. Orchestra „Sinfonieta” a Filarmonicii „Ion Dumitrescu” din Râmnicu Vâlcea a avut ca invitați trei muzicieni, care nu de mult și-au început drumul de afirmare în apariții alături de filarmonicile din țară. Deși au numai între 17 și 20 de ani, numele lor încep să însemne ceva în lumea muzicală de la noi. Cunoscuți de ani de zile din nenumăratele competiții la care au fost laureați, toți trei – violoncelistul Ștefan Cazacu, clarinetistul Ioan Radu Grelus și violonista Simina Croitoru – au pornit spre înfriparea unei cariere solistice. Iar cel care i-a asistat în evoluția din concert a fost dirijorul Cosmin Moroianu din Iași, un mai vechi cunoscut al filarmonicii vâlcene.

Întreaga seară a fost moderată de muzicologul și realizatorul TV Adriana Rogovski, angrenată în efervescența festivalului de la deschiderea sa și preocupată să ne prezinte cât mai amplu tinerii de pe scenă. Cu sala aproape plină de melomani, cu participarea organizatorilor și a concurenților din prima ediție a Concursului de critică muzicală „Cella Delavrancea”, am putut asculta cel mai colorat concert al tinerilor de până acum. Într-un program integral clasic – un triptic de concerte canonice, precum *Concertul pentru violoncel și orchestră în do major* de J. Haydn, *Concertul pentru clarinet și orchestră în la major* de W.A. Mozart și *Concertul pentru vioară și orchestră în re major* de L.v. Beethoven - cei trei interpreți s-au desfășurat cu un avânt remarcabil.

Și pentru că această seară de muzică a însemnat, totodată, încheierea concursului de critică muzicală mai sus menționat, voi încerca să creez o punte de legătură cu trecutul și cu personalitatea pe care o omagiem, rememorând câteodată fragmente din scrierile Cellei Delavrancea - ale celei care a participat acum zeci de ani la reprezentarea a două dintre aceste concerte instrumentale pe scenele României. Cum nivelul ei artistic a fost un etalon pentru viața culturală a țării, iar cronicile sale au însemnat unul dintre punctele de plecare pentru următorii scriitori, o călătorie în timp, o reîmbrățișare fugară a altor vremuri ar putea sta drept tribut.

În decembrie 1937, un alt concert se deschidea cu același opus pentru violoncel, sub ochii Cellei Delavrancea - ceea ce a dus la mineralizarea gândurilor artistei în cronică *Concert Piatigorsky – Perlea Cella Delavrancea, Scrieri*, volum editat de Valeriu Râpeanu, Editura Eminescu, București, 1982 – pag. 534.

Într-unul din paragrafe aprecia că „Dintr-un punct de vedere, Haydn este foarte greu să fie bine interpretat. Mozart este mai categoric. Te naști – sau nu – mozartian. Rămâne, dacă ai o conștiință trează, să te judeci singur. Haydn are însă optimismul lin al înțeleptului care apreciază bunurile pământești. Străbătut de un romantism pe care-l va amplifica Beethoven, lesne poate fi îngreuiat dacă te lași dus spre această tendință a lui, și atunci toată atmosfera de liniște sentimentală este alterată.” Cu acestea în gând, tot sub ochii ei la prima ediție a concursului, am ascultat interpretarea unui tânăr în ascensiune. Ștefan Cazacu, primit cu multă căldură – ca toți soliștii serii, de altfel –, a arătat cât de mare este saltul de desprindere pe care tinerele vlăstare trebuie să îl facă în evoluția lor, ca să ajungă să cânte alături de o

orchestră. Referindu-mă strict la violoncelist, și nu la coeziunea cu ansamblul sau dirijorul, se observa preocuparea permanentă pentru a construi forma, pentru a croi frazele într-o continuă legătură. Puține au fost momentele în care te puteai pierde de concepția violoncelistului. Pentru un tânăr în clasa a XI-a la Liceul de Muzică „George Enescu” din București, experiența repetată cu orchestra este un câștig foarte mare.

Dar contactul cu orchestra nu este vital numai pentru evoluția soliștilor. La fel de valoros a fost prilejul pe care Filarmonica l-a oferit dirijorului. Arta de a deprinde comunicarea cu orchestra, sarcina de a învăța să transmiți și să creezi un magnetism în jurul tău, dificultatea de a exersa pe un „instrument” fără să îl atingi și de multe ori fără să ai ocazia să îl auzi când „studiezi”, sunt unele dintre cele mai grele încercări prin care trec dirijorii în formare. Instrumentul lor este bagheta, iar în prelungirea ei, orchestra și câteodată solistul, față de care atenția trebuie să fie cât se poate de deschisă. Din postura aceasta, trebuie să poți vedea cum curge muzica și să îți însușești rolul de „arhitect sonor”, de sculptor într-o coloană de abur care pornește de la instrumentiști și se disipează în trăirea publicului. Altfel, lucrările nu pot prinde viață decât schimonosit.

Mai departe, am ascultat Mozart în interpretarea clarinetistului Ioan Radu Greluș - tot un instrumentist care începe să prindă rădăcini, de data aceasta venind de la Liceul de Artă din Sibiu. La el, ca în cazul tuturor soliștilor de azi, s-a simțit o discrepanță între tempo-urile proprii și cele ale orchestrei. Uneori se formau scurte decalaje cu orchestra, iar soliștii încercau să se „acordeze” din mers cu ansamblul, ascultând și comunicând din priviri. La Ioan Radu Greluș s-a simțit și mai puternic diferența dintre tempo-ul în care i-ar fi fost comod să cânte și cel în era ghidată orchestra. De la prima intrare, a încercat să împingă muzica înainte, dar un ansamblu se urnește cu multă forță și, odată pornit, este dificil de scos din ritm. Până la urmă, chiar dacă tempo-ul fluctua, avea răbufniri sau momente prea lente la

orchestră, trebuie ținut minte că cel mai important este să ai cu ce să umpli spațiul temporal. Dirijorul ar fi putut arăta în tempo-ul său jocuri timbrale, mai multe preluări tematice, culori care să justifice așezarea din interpretare; altminteri, a devenit static.

Pentru Cella Delavrancea, interpretarea model a *Concertului pentru vioară și orchestră* de Beethoven era cea a lui George Enescu. În 1936, scria astfel: „*Concertul de duminică a înscris o dată memorabilă în amintirea cunoscătorilor de muzică. Concerto-ul pentru vioară de Beethoven, cântat de Enescu, îi aparține – este mărturisirea lui evlavioasă față de muzică. Trebuie să-l fi auzit ca să pricepi ce este în prima temă legato și ce înseamnă tăcerea sonoră a tonului minor. După cadență, frazează cu o emoționantă simplitate, iar nici o clipă tempoul nu șovăie în expresia gravă a motivului central.*”

Fusese prinsă de vortexul interpretării lui Enescu de dinainte, pentru că un an mai devreme, în 1935, relatează un concert cu Filarmonica și Adolf Busch, despre care spunea că „(...) nu atinge măreția stilului lui Enescu, poate din cauza unei lipse de nervozitate și o voință fermă de a rămâne obiectiv, de a înălța gândirea muzicală, desprinsă de el.”

Pe un alt palier ne-am situat când am auzit interpretarea atât de îngrijită a Siminei Croitoru. Chiar dacă, să spunem, nu a avut cutezanța lui Ștefan Cazacu, la ea s-a văzut foarte clar că este deja studentă (în anul II la Universitatea Națională de Muzică București). Avea o voință puternică în a-și impune tempo-ul, atenția era tot timpul îndreptată către orchestră și de la cap la coadă am auzit un concert bine șlefuit. Dacă această grijă ar putea prinde o voce mai sonoră pe alocuri, astfel încât amănunțele pe care le gândește să poată fi percepute de public fără să facă un efort, atunci pașii ei solistici ar prinde și mai multă siguranță.

„*Taică, dacă vrei să-ți luminezi sufletul, cântă o sonată de Beethoven*” sau „*Când vrei să îți înalți sufletul, să ascuți muzică de Beethoven*” spunea tatăl Cellei Delavrancea. Iar noi așa am făcut.

Amprenta maștrilor

Cleopatra DAVID

Inițiativa privată se manifestă din ce în ce mai mult în spațiul cultural românesc, aducând fie completări ale programelor guvernamentale, fie proiecte noi, dar absolut necesare. În perioada 4-9 mai 2011, am asistat la un binevenit eveniment educațional și artistic, concretizat în prima ediție a *Centrului de Excelență în Operă*, organizat de fundația ELITE ART Club UNESCO (*Jeunesses Musicales Romania*) în parteneriat cu Filarmonica „George Enescu”. Programul a fost alcătuit din cursuri de măiestrie susținute de mezzosoprana Viorica Cortez, regizorul Vincenzo Liotta și tenorul Marius Budoiu încheiate de concertul în care absolvenții au evoluat împreună cu *Bucharest Symphonic Orchestra* dirijată de Iurie Florea.

Trei maștri au împărtășit secretele profesiei și experiența lor cu tinerii artiști înscriși la masterclass. Viorica Cortez, mezzosoprana româncă având o carieră internațională

desfășurată deopotrivă în marile teatre ale lumii și pe scenele de concert, este adesea invitată să facă parte din jurile concursurilor internaționale și susține frecvent cursuri de măiestrie în Europa. Tenorul Marius Budoiu interpretează o mare varietate de roluri pe scene din întreaga Europă, dar și din Japonia, și își desfășoară activitatea didactică la Academia de Muzică „Gh. Dima” din Cluj. Aflat la a treia vizită în România, regizorul american Vincenzo Liotta este șeful de catedră al secției Studii de Operă la Indiana University Jacobs School of Music (Bloomington) și regizor al IU Opera Theater. A pus în scenă spectacole atât în teatrele din America, Australia, Asia, cât și în Europa.

Tinerii soliști aflați unii încă în etapa de studiu, alții deja angajați în instituțiile muzicale din România au primit îndrumare în această perioadă, cu contribuția celor trei pianiste corepetitoare: Adela Bihari, Lidia Ciubuc și Raluca Ouat.

Dacă publicul a văzut doar rezultatul acestui masterclass, materializat în concertul din Sala Ateneului, pot afirma că partea cea mai interesantă s-a desfășurat în timpul cursurilor. Faptul că studenții au parcurs întregul drum al pregătirii unui concert – rezolvarea tehnică,

interpretare, regie, lucru cu orchestra – a fost extrem de important, fiind pentru unii dintre ei o premieră. Am asistat la reale metamorfozări și chiar miracole pe care cei trei profesori dedicați au fost capabili să le creeze. România este bogată în talente, însă uneori acestea se perimează înainte de vreme din cauza lipsei de substanță în pregătire. Luând separat numai partea tehnică, atât de bine demonstrată chiar vocal de mezzosoprana Viorica Cortez, ascultând glasurile cursanților din prima zi și până în seara spectacolului, am remarcat un progres uimitor. Fără a recurge la artificii, la spectaculozitate cu orice preț, soliștii au fost capabili în final să redea în mai mare măsură atât dovada talentului, cât mai ales spiritul muzicii.

În privința cursului de actorie, acesta a fost deosebit de util și de interesant. Pornind de la lucruri de bază, Vincenzo Liotta a subliniat diferențele dintre arta actorului de teatru și cea a cântărețului de operă, lucrând fiecare scenă propusă de artiști în cele mai mici, dar semnificative detalii, chiar dacă acestea veneau numai din structura muzicii. Un curs util pentru oricine activează în domeniul operii, fie că este cântăreț sau regizor.

Iulia Buciuceanu octogenară

Grigore CONSTANTINESCU

Luna iunie este momentul aniversar pentru cele opt decenii de viață împlinite de către mezzo-soprana Iulia Buciuceanu. Maestră a senei lirice bucureșene, artista și-a desfășurat în mare parte activitatea dăruind spectacolele sale publicului bucureștean. Începuturile formației sale aparțin studiilor ieșene cu muziciana Mansi Barberis, la Conservatorul din capitala Moldovei. După desființarea institutului, continuă pregătirea la Conservatorul bucureștean, absolvit sub îndrumarea maestrului Petre Ștefănescu Goangă. Interesată de desăvârșirea valențelor vocii sale generoase, de un timbru particular, și componentelor emoționale de interpret ca actor-cântăreț și muzician de concert, Iulia Buciuceanu a cunoscut sprijinul profesoarei Victoria Costescu Duca și a maestrilor corepetitoare Jenny Schönbaum, Letiția Flavian, precum și a regizorilor Jean Rânzescu, Hero Lupescu, dirijorilor Egizzio Massini, Jean Bobescu, Mihai Brediceanu, Constantin Petrovici, Cornel Trăilescu. În primul deceniu este distinsă cu premii la Concursuri internaționale, printre care competițiile de la Sofia, Viena, Toulouse (Marele Premiu), Praga, București. De-a lungul unei cariere care a început în timpul studenției cu Cneaghina din **Rusalka** de Dargomâjski, în anii 50', peste trei decenii, Iulia Buciuceanu a fost solista Operei române cu un repertoriu impresionant ca diversitate stilistică și interpretativă. Turneele au făcut-o cunoscută în compania colectivului Operei Române, dar și prin invitații personale în Bulgaria, Franța, Turcia, Germania, Rusia (inclusiv teatrul Bolșoi din Moscova).

În numeroase premiere ale teatrului a făcut parte din distribuțiile de premieră. După **Rusalka**, au urmat **Dama de pică** (Milozvor), **Lakmé** (Malika), **Nunta lui Figaro**, **Evgheni Oneghin** (Olga, Larina), **Falstaff** (Meg, Quicky), **Cavalleria rusticana** (Lola), **Maestrii cântăreți din Nürnberg** (Magdalena), **Bal mascat** (Ulrica), **Gianni Schicchi** (Zita), **Liliacul** (Orlofski), **Apus de soare** (Doamna Maria), **Povestirile lui Hoffmann** (Niklause, Muza), **Decebal** (Drigisa), **Tannhäuser** (Venus), **Flautul fermecat** (Doamna III), **Olandezul zburător** (Mary), **Bălcescu** (Zinca), **Dreptul la dragoste** (Mița), **Hamlet** (Gertrude), **Andreea Chenier** (Contesa), **Walkiria** (Fricka), **Dragoste și jertfă**, **Conu Leonida față cu reacțiunea**, **Horia**, **Conacul cu stafii** (Paharniceasa), **Căsătoria secretă** (Fidalma), **Orfeu** (Medeea).

Se adaugă alte roluri de prim plan, precum Carmen, Eboli, Azucena, Amneris, Dalila, Konceakovna, Orfeu, Marfa, Meropa. Din repertoriul de concert, amintim Mozart **Requiem**, Verdi **Messa da**

requiem, Beethoven **Simfonia a IX-a**, Lieduri de Schubert (ciclul **Die Schöne Müllerin**, Ave Maria), Dvorak, R. Strauss, S. Drăgoi, Dargomâjski, Rachmaninov, Hugo Wolf, Schumann.

În ciclul de convorbiri pe care le-a avut cu mine, cel care îi alcătuiesc portretul, cuprins într-o carte, regăsim imagini, multe gânduri, numeroase amintiri, visuri, regrete sau bucurii ce se adună într-o suită de portrete care alcătuiesc povestea unei vieții. Sunt clipe când, derulând filmul celor trăite, artista devine creatorul de portrete, dacă cineva dorește să afle adevărul despre sine. Mezzo-soprana Iulia Buciuceanu, un nume de rezonanță în destinul liricii românești, mi-a îngăduit să aflu o parte din ceea ce ar vrea să știe un admirator, un prieten, un spectator. Și mi-a vorbit despre ceea ce a însemnat descoperirea tainelor vocii, despre ce au însemnat speranțele și munca, îndemnând-o să privească oamenii care o ascultă cântând, despre ființele dragi pe care le-a întruchipat de-a lungul interpretării rolurilor, iubind iubirea, durerea, gluma, suferința aflate sub chipurile eroinelor. Mi-a vorbit despre întâmplări, parteneri de scenă, de muzică și, mai ales, despre cei care i-au dăruit rosturile treptelor vieții – părinte, profesor, frate, soră, copil sau nepot. O viață care nu ar fi putut avea alt ideal decât cel al iubirii pentru muzică, sub lumina bucuriei cântului. Numeroși critici și-au exprimat admirația față de cariera sa lirică. **Ada Brumaru**: „Iulia Buciuceanu, dezinvoltură actricească și din nou o foarte bună ținută vocală.”; **Edgar Elian**: „mezzo-soprana Iulia Buciuceanu a vădit, la rândul ei, în rolul vrăjitoarei Ulrica, o preocupare tot mai accentuată pentru adâncirea măiestriei sale profesionale.”; **Viorel**

Cosma „Muzical, rolul Doamnei Maria ne-a fermecat cel mai mult și mezzo-soprana Iulia Buciuceanu a reușit să se autodepășească, înscriindu-și poate majora realizare artistică”; **Alfred Hoffman**: „Prințul Orlofski a avut în Iulia Buciuceanu o interpretă de ținută, care a putut să dea anumitor cuplete un grad superior de savoare...”; în **Povestirile lui Hoffmann**. „Prietenoașa muză numită Niklaus – Iulia Buciuceanu – are ceva sincer și direct în expresie, evocând mai presus de toate chipul poetului...”; **Viorel Cosma**: „Distribuția echilibrată, judicios gândită, a reliefat câteva promițătoare creații. Iulia Buciuceanu, în Fricka, impune atât prin concepția vie, dramatică, a rolului, cât mai ales prin egalitatea și amplitudinea vocală.”

Opera națională București a omagiat-o pe ilustrata artistă, dedicându-i spectacolul de închidere a stagiunii cu **Aida** de Verdi, în care Iulia Buciuceanu a cunoscut numeroase succese cu Amneris. Prilejul aniversării a avut o rezonanță aparte și prin lansarea cărții dedicate carierei sale. Un volum care se încheie cu o impresionantă mărturisire a octogenarei mezzo-soprane: „*M-am luptat cu îndârjire pentru idealurile mele. Am trăit pentru muzică și m-am dedicat ei. Viața mea a fost pasiunea de a cânta.*”

O viață dedicată muzicii

De curând, respectiv la 21 mai 1926, reputatul compozitor dirijor și folclorist **Constantin Arvinte** a împlinit venerabila vârstă de 85 de ani. A văzut lumina zilei pe străvechile meleaguri moldave – comuna Voinești din județul Iași - la 21 mai 1926.

A manifestat din anii copilăriei o evidentă chemare pentru studiul celei mai importante dintre arte – legate de viața umană, Muzica, la Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași, după care își continuă pregătirea de specialitate la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică „George Enescu”, printre profesorii săi numărându-se: C. Constantinescu, Constantin Georgescu, George Pascu, Achim Stoia și dirijorul Antonin Ciolan. În perioada 1950-1954 urmează Școala de Ofițeri de Muzică din București și, pentru aprofundarea studiilor de specialitate, urmează, între anii 1954-1955, cursuri de perfecționare la Conservatorul de Muzică din București cu reputații compozitori și pedagogi: Zeno Vancea (polifonie modală), Constantin Bugeanu (forme muzicale instrumentale și orchestrație) și Dimitrie Cuclin (estetică muzicală și compoziție).

Încă din anii studenției, viitorul muzician se dedică în primul rând artei interpretative, în calitate de dirijor al Corului mixt al Căminului Cultural „C. Vasilescu” din municipiul Iași (1946-1959); apoi ocupă prin concurs, importante funcții artistice la prestigioasele ansambluri artistice din capitala țării: Ansamblul „Ciocârlia” (1949-1960), director artistic și dirijor al Ansamblurilor „Ciocârlia” și „Rapsodia Română” (1965-1976), director artistic și dirijor al Orchestrei „Ciocârlia” (1979-1984) ș.a.

La puzitul acestor instituții reprezentative în viața muzicală națională din cea de a doua jumătate a veacului XX, întreprinde răsunătoare turnee artistice în România, dar și peste hotare, în țări cu puternice tradiții artistice: Polonia, Ungaria, fosta URSS, Iugoslavia, Elveția, Grecia, Republica Federală Germania, Franța, Austria, Bulgaria, SUA, Canada, Mexic, Cuba, Kuweit, Olanda, Algeria etc., pretutindeni, bucurându-se de aprecieri dintre cele mai elogiase din partea publicului și a presei de specialitate.

În paralel cu aceste importante funcții artistice și de conducere artistică, maestrul Constantin Arvinte s-a aflat și printre consultanții de specialitate din Ministerul Culturii și în calitate de cercetător științific la Institutul de Cercetări Etnologice și Dialectologice din București.

Preocupat continuu de studierea și cercetarea creației populare românești – începând cu genurile și formele cele mai vechi, din principalele zone etnofolclorice ale țării, compozitorul Constantin Arvinte a îmbogățit patrimoniul muzical românesc cu o seamă de lucrări de referință, în primul rând pentru ansamblurile artistice la căma cărora s-a aflat ani la rând: „Ciocârlia” și „Rapsodia Română”, dar și pentru alte instituții similare din principalele centre culturale românești.

Iată numai câteva dintre opusurile ce au văzut lumina rampei pe scene prestigioase de concert și de spectacol din țară și străinătate: *Fanteziile muzical-coregrafice*, *La bălci*, *Obiceiuri de iarnă din Moldova*, *Dansul fetelor din Căpâlna*, *Sâmbra orășenească*, *Suită coregrafică dobrogeană*, *Drăgaica*; *De la Dorna până în Vrancea*, *Rapsodia oltenească*, *Sărbătoarea*

liliacului, *Florile Bihorului*, *Trei mândruțe româncuțe*, *Ciuleandra*, *Legendă și dor*, *Pe plaiurile Mioriței*, *La popasul dorului*, *Cântă Ciocârlie*, *Nunta Zamfirei*, *Nuntă ciobănească*, *Suită de dansuri din Mărginimea Sibiului*, *Colinde și Obiceiuri tradiționale de Anul Nou* etc.

Un loc aparte revine, în cadrul creației sale muzicale, muzicii simfonice și vocal-simfonice: *Simfonieta pentru orchestra de coarde*, *Suită simfonică*, *Cântări străbune (Poem simfonic)*, *Fantezie concertantă românească*, *Coloana Infinită*, *Suita Sătmăreană*, *Concert pentru nai, chitară și orchestră*, *Fantezie pentru țambal și orchestră*, *Dragoiana – Rapsodie moldovenească*, *Capricio moldovenesc*, *Tablou câmpenesc*, etc., iar din spațiul creației vocal-simfonice amintim: *Balada lui Pinteza Viteazul*, *Cantata Patriei*, *Te cântăm, străvechi pământ*, *Balada unui popor viteaz*, *Baladă despre Tudor Vladimirescu*, *Soarele libertății* etc., acestea fiind numai câteva dintre remarcabilele sale lucrări din aceste genuri care au făcut parte din repertoriul instituțiilor de concert ale țării în ultimele decenii ale veacului trecut. Sunt, de asemenea, de largă popularitate scrierile sale pentru muzica de fanfară (*Plaiuri românești*, *Sârba în căruță*, *Hora – Marș*, *Opt melodii folclorice românești* etc.), dar și o seamă de lucrări corale care au făcut parte din programele celor mai vestite ansambluri vocale, *de o diversitate tematică și de o rară frumusețe sonoră mixte* sau pe voci egale din județele țării. Remarcăm în acest domeniu creațiile: *Poem coral pentru mineri*, *Hăulita oltenească*, *Cununa spicelor*, *În cetatea Sucevei*, *Triptic maramureșean*, *Odă eroilor țării*, *În ceas de foc al marilor victorii*, *Suntem tineri militari*, *Țării șarje de oțel*, *În frumoasa Românie*, *Balada unui popor viteaz*, *Odă în metru antic*, *Diptic buzoian*, *Revedere*, *O, mamă*, *Sus la vița vinului*, *Frunză verde mărar*, *Trecui dealu' la Băiuț* etc. precum și o seamă de cântări cu tematică religioasă: *Pe Tine Te laudăm*, *Pace de la Dumnezeu*, *Cuvine-se cu adevărat*, *Rugăciune*, *Imnul heruvimilor*, *La râul Babilonului* ș.a..

De numele ilustrului muzician se leagă sute și sute de melodii populare culese din diferite zone etnofolclorice ale țării, multe dintre acestea fiind transcrise, armonizate și prelucrate pentru repertoriul formațiilor muzical-instrumentale și coregrafice. Sunt, de asemenea, excepționale meritele sale în publicarea volumelor: *Jocuri populare românești*, *Jocuri populare din regiunea București*, *Jocuri populare din regiunea Argeș*, *Jocuri populare din regiunea Dobrogea*, (în colaborare cu maestrul coregraf G. Popescu-Județ), *Maramureș în viață nouă*, *Cătu-i Maramureșu'* și impresionantul volum „Folclor muzical din Moldova”, ce a văzut lumina tiparului la Editura PIM din Iași – 2008, grație sprijinului financiar acordat de centrul Județean pentru Conservarea și promovarea Culturii Tradiționale Iași și de Consiliul Județean Iași, volum care cuprinde 523 de melodii, culese de neobositul folclorist Constantin Arvinte între anii 1955-1987 împreună cu echipa de culegători de folclor a Ansamblului „Ciocârlia” din Capitală.

La acest ceas sărbătorec, se cuvine să-i adresăm ilustrului muzician Constantin Arvinte, din toată inima, cele mai sincere și călduroase felicitări pentru prestigioasa sa activitate în domeniul artei sonore românești, viață cât mai lungă, tinerețe fără bătrânețe, astfel încât să poată duce la bun sfârșit toate proiectele aflate pe agenda sa de lucru.

La mulți și fericiți ani, stimate maestre CONSTANTIN ARVINTE!

AI. I. BĂDULESCU

Scufița Roșie

Mircea ȘTEFĂNESCU

Spectator la această recentă premieră a Operei Comice pentru Copii, am avut sentimentul unei stări de normalitate care m-a dus cu gândul la ideea că omul este un visător iremediabil și, cu cât visează mai mult, cu atât se apropie de inimile celorlalți.

Opera Comică pentru Copii este imaginarea și construcția etern neliniștitei creatoare Smaranda Oțeanu-Bunea, coordonatoarea unui colț de Paradis... Inimaginabil... Teatral vorbind, trebuie talent și multă meserie pentru așa o reușită.

Fondată în 1998, Opera Comică pentru Copii este o realitate, cu repertoriu extrem de bogat, divers și interesant, cu stagiuni ce cuprind de cele mai multe ori două spectacole pe

zi, cu turnee, succese și cu activitate și prezență internațională la festivaluri și gale ale căror date și ecouri admirative de presă ar necesita zeci de pagini pentru a fi transcrise.

Era luni 16 mai, 2011. În fața teatrului, din autobuzele special rezervate coborau zeci și zeci de copii de la grădiniță și din primele clase, copii frumoși, cu profesorii lor și cu unii părinți, în zumzete de stup și baie de surâsuri... au umplut sala până la

Întâlnire cu „Mandarinul miraculos”

Doina MOGA

Rar mi-a fost dat ca într-o singură seară să admir fără rezerve

patru balerini de reală ținută și talent, desigur cu excepția unor Gale, unde numărul lor poate fi mai mare.

S-a întâmplat la Sibiu, miercuri 11 mai, când foarte tânărul său Teatru de Balet a prezentat două premiere, cu titluri celebre ale repertoriului mondial.

Miza era extraordinară. Și promisiunile pe măsură. Numai că, din păcate, în „Les Sylphides”, cunoscut și ca „Chopiniana”, n-am găsit romantism, rafinament, eleganță, reverie și omogenitate, cum speram, ci mai degrabă o încercare timidă sau un fel de repetiție la care mai era de lucru. Nici suportul auditiv nu a fost la înălțime. Chopin spunea despre muzica lui „că nu poate fi înțeleasă, fără a i se respecta emisia intimă,

ultimul loc...s-a stins lumina, s-au aprins luminile de scenă... și totul a fost fervoare, animație continuă, aplauze, strigăte, copiii cântând împreună cu artiștii... discuții spontane cu actorii și cântăreții, și nimic nu umbrea și nu putea să umbrească distracția micilor spectatori.

Regia, admirabilă, este datorată mării celebrități a revistei românești Stela Popescu. Scenografia, spectaculară, realizată de Viorica Petrovici, propune viziunea unei reușite cărți cu desene pentru copii, plină de sensibilitate fină, nobilă și nuanțată. Coregrafia, semnată de Sorina Tiron, excelează prin autenticul plin de viață al dansurilor de la reuniunile adolescenților din ziua de astăzi. Muzica tânărului compozitor Roman Vlad are atributele modernității, cu palpații luminoase și străfulgerătoare în tablourile predominant coregrafice... Songurile, atractive și bine integrate în spectacol, sunt ușor înțelese, memorate și reluate de către copii. Roman Vlad are vocația melodiei, freamătului ritmic și al transfigurării acestora în mesaj poetic de suflet...

Trebuie subliniat faptul că Opera Comică pentru

aproape camerală, cu pulsația permanentă a poeziei dansante”. Ori, înregistrarea (ca și orchestrația de altfel) pe care am auzit-o nu prea avea vreo legătură cu subiectul. Păcat de nocturnele, polonezele, valsurile, mazurcile și preludiile lui Chopin.

Totuși, prim balerina teatrului sibian Adela Sterp Crăciun a reușit marea performanță ca, prin calitățile ei cu totul speciale, să aureoleze cumva prima parte a seriei, transfigurând partitura coregrafică originală a lui Mihail Fokin, cu o elansare plină de noblețe și cu acea vibrație a gestului care exprimă lumi și universuri, într-o formă care se impune memoriei. Bravo ei!

Explozia seriei însă a fost baletul pantomimă „Mandarinul miraculos” în coregrafia lui Oleg Danovski creată în 1969 pentru ONB și încă atât de puternică, modernă, frumoasă, expresivă, contemporană, plină de vigoare scenică și astăzi. Pur și simplu o capodoperă, ca de altfel, toate baletele sale. Cu această lucrare, inclusă în repertoriul său deja foarte bogat, Teatrul de Balet din Sibiu și-a arătat acum măsura curajului și competenței sale. Cât despre tălmăcirea dată de Gigi Ungureanu (Mandarinul) – prim solist al ONB, Corina Dumitrescu (Fata) – prim solistă a ONB și Takahiro Tsubo (unul din vagabonzi) – prim solist al teatrului sibian, pot spune că a surprins prin intrarea absolută în rol și prin

trangresarea mișcării cu muzica și povestea. Fiecare în partitura sa a atins acel plus de emoție și vivacitate scenică, integrată în complexe și frumoase imagini sculpturale.

Tot rar mi-a fost dat să pot spune despre un balet (mă refer strict la „Mandarinul...”) că a fost desăvârșit în toate articulațiile lui: balerinii, muzica lui Bartok, scenografia (Alin Gavrilă), costumele (Rodica Kapdebo), nemaivorbind de excelenta punere în scenă (Oleg Danovski junior).

Se știe cred, deja, de dragul pe care-l am pentru acest teatru. I-am apreciat permanent componența originală, intențiile, reușitele, chiar și stângăciile inerente vârstei lui, avalanșa de premiere, semnăturile unor mari coregrafi care au lucrat cu el, prezența unor nume de rezonanță internațională pe scena lui, turneele exotice și chiar ieșirea în aer liber cu un mega spectacol. Dar trebuie să mărturisesc, că nu mă așteptam să fiu atât de definitiv cucerită de această realizare. Este un fapt și o emoție, pe care cronicarul din mine are bucuria și satisfacția de a le semna. Felicitări Sibiu! (Foto: Akira Enzeru)

Roman Vlad și Roberta Enișor

Copii dispune de artiști interpreți remarcabili, parte dintre ei soliști de prestigiu ai Operei Naționale din București. Spațiul nu-mi permite să analizez creația în spectacol a fiecăruia dintre ei. De aceea, mă rezum la a-i aminti, cu precizarea că am asistat la un adevărat recital perfect acordat adaptării poveștii Fraților Grimm, în care s-au implicat cu dăruire și profesionalism: Bogdan Șerban, Teddy Murg, Gabriela Dăhă, Ioana Damian, Rodica Ocheșeanu, Raluca Oprea, Nicolae Lupu, Vali Racoveanu, Daniel Filipescu, Andrei Lazăr. Alături de ei relevăm aportul inspirat al corpului de balet, care a contribuit din plin la viața spectacolului.

O mențiune specială pentru foarte tânără Roberta Enișor, în rolul Scufiței Roșii, ce a reușit să cucerească publicul prin calitățile sale excepționale.

Și mai trebuie spus un lucru. Am asistat la o reprezentare de cert profesionalism, încheagată și luminoasă, într-o febrilitate imagistică a inocenței plină de splendorile de acolo, din lumea copilăriei. Toate acestea sunt datorate în mare parte minunatei muziciene Smaranda Oțeanu Bunea. Felicitări!

Festivalul LA STRAVAGANZA – sau polivalența muzicii baroce

Elena-Maria ȘORBAN

Nu știu să se fi cântat pe la noi cele 12 concerte op.4, vivaldiene, de la care vine numele Festivalului baroc clujean, desfășurat din doi în doi ani, aflat, în luna mai 2011, la a doua ediție... Ceea ce face ca Festivalul – coordonat de Maria Abrudan și Erich Türk, cadre didactice ale Academiei de Muzică „Gh. Dima” – să fie cu adevărat extraordinar pentru peisajul cultural autohton, este concursul de interpretare barocă pe care îl integrează și care asigură formarea și perpetuarea unor tinere ansambluri dedicate acestui stil, concurs cu acces al publicului. Festivalul este completat prin conferințe, ateliere, simpozion de muzicologie. Formația *Fonte di gioia*, câștigătoare a ediției anterioare, a prezentat un recital consistent, reconfirmându-și calitățile.

Concertul de deschidere al Festivalului, susținut de formația *AUSONIA* (componentă multinațională, largită acum cu numeroși interpreți români specializați pe stilul baroc) a fost la superlativ prin calitatea interpretării, subminat însă organizatoric de mai mult de o jumătate de oră de discursuri... Ambientul sălii construite în comunism nu s-a potrivit deloc cu repertoriul predominant religios și nici nu l-a favorizat prin acustică. S-au cântat piese din barocul european, găsite în surse de epocă, păstrate la Sibiu – culese în cadrul unei laborioase munci de cercetare, coordonate de organistul clujean Erich Türk și de conducătorul ansamblului, Frédéric Haas. Încununarea serii a fost Cantata BWV 10

Meine Seel erhebt den Herrn de J. S. Bach. Pe excelentul site *bach-cantatas.com* citim despre complicatul destin al lucrării, cu autograf păstrat la Leipzig, la care, iată, s-ar putea adăuga existența sursei timpurii aflate la Sibiu. Cântăreții Eugénie Warnier, Mélodie Ruvio, Peter de Laurentiis, Philippe Favette – au interpretat elocvent recitativele și ariile, dar și coralele, iar prim-violonista Mira Glodeanu a excelat prin adaosuri ornamentale virtuozice, definitorii pentru stil. Subtitrarea textului ar fi fost binevenită în a concretiza conținutul ideatic pentru publicul larg.

Recitalul de duo Maria Abrudan (orgă, Cluj) – Mihail Ghiga (vioară, București) și al violoniștilor invitați Iulia Smeu și Adrian Dima a plasat stilemele barocului muzical până în creația lui Mozart (ne amintim de fecunda dezbatere a temei trăsături baroce la Mozart, de la un simpozion al Societății Române Mozart, din inițiativa regretatului muzicolog Francisc László). Specificul stilului galant – pe care puțini interpreți autohtoni sunt capabili să îl redea – a fost ideal surprins prin suitele compozitorului sud-german Isifridius Kayser (1712-1771), ale cărui dansuri au răsunat cu ușurința atât de dificil de recreat.

Concertul de gală al concursului a arătat bogatele roade ale activității didactic-artistice, concretizate în competitori numeroși și de nivel ridicat. Potrivit prestației din concertul final, laureații premiilor I au fost în top – ansamblul studențesc cu instrumentiști din Leipzig-Viena cucerind publicul prin retorică și virtuoziitate, iar cel vocal-instrumental *Senza nome* din București, prin stilul teatral de bun gust, conform practicilor de epocă. Am admirat, în același concert, duoul de flaute drepte *Les Ramages*, unde eleva Aranka Kövári este cea mai tânără participantă din concurs: elevă în clasa a VIII-a a Liceului de Muzică din Zaláu, la vioară, ea practică la nivel de performanță și flautul drept; programul lor francez s-a detașat prin viteză elegantă.

Interpretarea muzicii baroce solicită polivalența muzicienilor de astăzi, prin pregătire stilistic-teoretică din surse de epocă, precum și diferențieri tehnic-muzicale în raport cu stilurile ulterioare. Festivalul clujean impulsionează aceste solicitări cu rezultate remarcabile.

La Sibiu

Doina MOGA

Pentru mine, Sibiul cultural este mereu plin de surprize. Dar când acestea sunt dublate și de frumusețea întâmplării, momentul pare cu totul deosebit.

Așa a fost joi 12 Mai, când, plimbându-mă prin centrul orașului, rememorând fragmente din copilăria mea, am văzut pe afișul Filarmonicii un nume pentru care am o mare slăbiciune, Gershwin. Așa că am intrat la concert, amuzată de anecdota pe care mi-o amintisem la citirea numelui compozitorului american. Se spune că prin 1924 Gershwin a mers la Paris ca să-l caute pe Maurice Ravel și să-i solicite lecții de compoziție. Înainte de-a accepta, Ravel l-a întrebat cât câștigă el pe an în America, de pe urma creațiilor sale muzicale. La răspunsul

său „cam două milioane de dolari”, maestrul francez i-a spus că la suma asta, el, Gershwin, ar trebui să-l învețe compoziția și nu invers. Frumos și relevant. Dar adevărul e că muzica lui, exprimată rar în forme mari, mai numeroase fiind cele gen *café-concert*, este de o extraordinară bogăție melodică și ritmică, inspirată pe rând din muzica afro-americană, latino-americană și împletită cu nostalgia mereu prezentă a suflului slav, moștenit din familie. Apoi mai e faptul că el a fost celebru din timpul vieții, lucru rar în biografiile altor confrăți. Și cu toate că a trăit foarte puțin (39 de ani), piesele sale de gen au fost obiectul a milioane de orchestrații și adaptări, iar muzica sa simfonică este astăzi printre cele mai difuzate. Dintre acestea, „Rapsody in Blue” excelează. Cu ea m-am întâlnit la Sibiu. Fiind a doua în program, după „Music for the Theatre” de Aaron Copland, care cuprinde multe convenții și lungimi, „Rapsody in Blue” a beneficiat de o interpretare peste

așteptări, datorată dirijorului Winston Vogel, mai puțin a pianistului. Orchestra a cântat ca o mare formație simfonică, cu toată vibrația, colorația timbrală și plăcerea, foarte vizibilă și cuceritoare. Pentru că această lucrare este des prezentă pe afișele mai tuturor orchestrelor simfonice din lume mă așteptam la ceva cunoscut. Dar nu a fost așa. Întrucât dirijorul a însuflețit și impus orchestrei acea știință specială a modului în care se intonează și se intersectează armoniile și plutirea în autenticul temelor. Și asta pur și simplu m-a transbordat în New York-ul anilor 1924. Cât despre pianistul francez Jean Baptiste Fonlupt, pot spune că nu a făcut un tandem prea reușit nici cu dirijorul, nici cu orchestra.

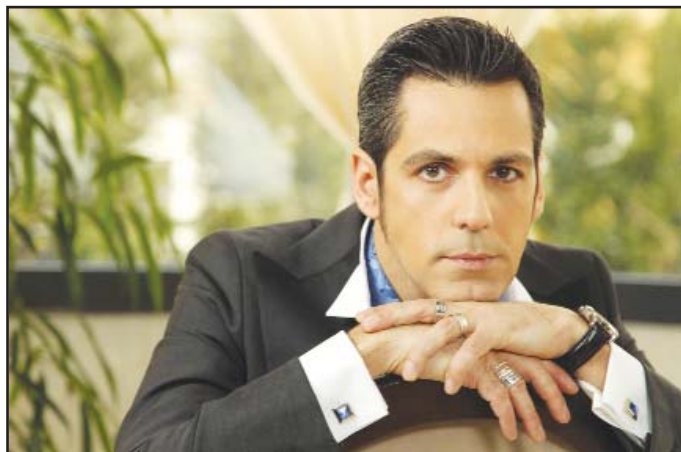
Dansurile simfonice din „West Side Story” de Leonard Berstein au încheiat seara, în atmosfera festivalului de jazz ce se desfășoară atât de internațional, de mulți, mulți ani la Sibiu, spre bucuria împătimiților acestui gen muzical.

Ștefan Bănică În mare formă!

Luiza FORMINTE

La toate concertele sale, indiferent dacă au loc peste hotare, la un mare festival internațional, la o manifestare națională, la televiziune sau la un simplu eveniment, Ștefan Bănică Jr. dă dovadă de același profesionalism, aceeași seriozitate, același respect față de spectatori, fie că sunt 10.000 sau 100... Anda

Bordianu de la Autoklass ("The official home of Mercedes-Benz"), companie ce aniversează zece ani de la înființare, ne relatează că îndrăgitul artist a venit în dimineața recitalului și a repetat nu mai puțin de o oră și jumătate! Deși instrumentiștii (grupul "Rock and Roll Band") și backing-ul vocal ("The Fifties") erau ai lui, știau perfect, fiecare, ce are de făcut, interpretul a vrut să se convingă personal că lucrurile vor decurge strună, așa cum este obișnuit, mai ales că era un spațiu neconvențional (elegantul showroom "Autoklass" din Pipera). Când Magda Pâslaru de la "Rainbow" ne-a invitat să urmărim evenimentul, ne-a avertizat că vom avea mari surprize

– și chiar așa a fost! Încă de la intrare era recreată atmosfera anului 1886, când Carl Benz a transformat o trăsurică într-un vehicul motorizat (expus de altfel în showroom) care avea să schimbe fața lumii, marcând viața a miliarde de oameni. Domni sobri, cu pălării, trabuce și mustăți, doamne cu portțigarete lungi, coliere de perle, mănuși lungi și alte accesorii de epocă – o eleganță rafinată, pe care ne-am explicat-o imediat, fiind vorba de vestimentații ale altui brand celebru, Hugo Boss. Ce a urmat însă a ținut de cele mai recente bijuterii Mercedes-Benz ("The best or nothing!"), 17 asemenea automobile defilând sub privirile încântate ale celor prezenți. După paradă am zărit câteva frumoase doamne încercând să-și convingă partenerii

că trebuie să fie neapărat plimbate la șosea a doua zi cu "decapotabila aceea de vis" – și, zău, puteau ele fi refuzate? Și dacă sloganul tot era "The best or nothing", cine putea să fie la înălțimea celor mai râvnite mașini din lume? Evident, "the best", nimeni altul decât Ștefan Bănică Jr., care a fost primit cu "Super-Love" și, alături de dansatorii săi de la emisiunea "Dansez

pentru tine", i-a invitat pe toți cei de față "s-o facă lată", să se descătușeze, să cânte și să danseze după pofta inimii. Și, mici și mari, chiar că nu s-au lăsat rugați!

Dascălilor, cu drag

Ana-Maria RUZICI

Frumos gândul lui Vasile Vlașin de a oferi gratuit un spectacol cadrelor didactice din Baia-Mare – de altfel el i-a prezentat publicului cu această ocazie pe învățătoarea sa și pe dirigintele din timpul liceului, pe care nu i-a uitat. Spectacolul s-a chemat pilduitor „Recunoștință dascălilor noștri”, fiind echilibrat și atractiv, pentru toate gusturile. Alternanța genurilor artistice a fost de asemenea un atu important. Marea speranță a folclorului maramureșean, micuța Ana-Maria Tomoiagă, a încântat cu prospețimea cântecelor ei, avându-

i alături pe Bogdan Bizău (vioară) și Simi Pop (zongoră). Antrenante și originale au fost cele două reprize ale trupei conduse de Lorand Coza, cu muzică și dans de expresie retro. Muzica folk a ocupat o mare parte din spectacol, stârnind reverii dascălilor de limba română, cântecele reprezentanților genului făcând apel, ca de fiecare dată, la poezia de valoare: Topârceanu, Nichifor Crainic, Adrian Păunescu, Mircea Micu, Miron Radu Paraschivescu. Este vorba de duetul „Focul viu” (Sorin Talos și Tudor Raț), Alina Ignat, Glad Condor (elev la Liceul de artă din Baia-Mare), Valentin Moldovan, Beatrice Cristea și, cel mai cunoscut dintre ei, Octavian Bud. Cine poate uita grupul „Orizont 77”, cine nu a fredonat măcar o

dată emoționantul cântec „Niciodată”? Atracția principală a spectacolului a fost frumoasa acriță Alexandra Velniciuc, binecunoscută și prin prezența săptămânală alături de compozitorul Horia Moculescu la

O. Bud

„timona” emisiunii „Atenție, se cântă!”, de la TVR 2. Ea a fost nu numai un amfitrion de farmec, dar a încântat cu intermezzo-uri poetice alese cu inteligență și interpretate magistral.

“Cerbul de aur” la... Brăila!

Ana-Maria SZABO
Marius GHERMAN

De mai multă vreme specialiștii opinează că la Brăila există cel mai puternic festival internațional de muzică ușoară din țară, purtând numele ilustrului compozitor George Grigoriu. Dar dacă el depășise de mult și cu mult tradiționalul festival de la Mamaia, din care a rămas doar fudulia constănțeană fără acoperire (peste Mamaia este, indiscutabil, și festivalul “Dan Spătaru” de la Medgidia!), iată că la ediția a VII-a organizatorii brăileni se pot mândri că au “teleportat” la malul Dunării, pentru 3 zile, “Cerbul de aur” (din perioada lui de glorie și nu animalul jigărit din anii anteriori, până s-a desființat!), într-atât de puternică a fost participarea din acest an. Faima și prestigiul dobândite la edițiile anterioare, dar și Trofeul uluitor oferit de sponsorul principal, Tancred (un superb automobil Audi

de culoare roșie!) au atras ca un magnet unii dintre cei mai valoroși interpreți din Europa, între care și o câștigătoare a “Cerbului de aur” (în 2004) – excepționala malteză Eleanor Cassar, căreia în mod normal trebuia să-i revină trofeul. Dar și celelalte premii (sponsorii Concivia, Vodafone și Ada Motors Company merită toată gratitudinea), în cuantum de peste 8.000 de euro, sunt fără replică nu numai pe plan intern, ci și internațional. Am mai spus-o și altădată, totul la “George Grigoriu” este fără cusur și ne-am bucura dacă și alte manifestări similare (ca tematică, fiindcă la nivel de investiții

nici o șansă!) ar copia măcar în parte perfecțiunea de la Brăila. Să rezumăm: afișe, caiet-program de sală de mare calitate, expoziție foto în foyer (responsabil Maria Pușcaci, director al Centrului de creație Brăila), ecran mare de proiecție în fața sălii, pentru cei care nu au avut șansa de a intra în posesia unui bilet, transport cu numeroase mașini, de la hotel și aeroport, excursie pe Dunăre, plus tot ce ține de partea muzicală, tehnică și de transmisie TV (producătorul Ștefan Stănescu, deși “exilat” doar pe TVR3, a fost și de această dată la înălțime): decor, instalație de sunet și lumini, ORCHESTRĂ. Am folosit majusculele pentru că așa ceva nu vedem în fiecare zi: cel mai valoros grup instrumental din țară, “extras” din big-band-ul Radio și condus de compozitorul Ionel Tudor, îi acompaniază pe finaliști (la fel stau lucrurile și la Medgidia), rezultatul fiind o ținută muzicală înaltă. De altfel, toți cei 12 finaliști de peste hotare și cei 10 români au avut numai cuvinte de laudă la adresa orchestrei. Nu uităm vedetele de calibru din recitaluri, distincția întregului

E. Cassar

A. Marino, Gh. Bunea Stancu
și Trofeul

eveniment (păcat că Brăila nu are o sală mai mare, Casa tineretului nu mai face față la acest nivel), toate datorându-se unui singur om, cu o pasiune uriașă pentru artă – președintele Consiliului județean Brăila, Gheorghe Bunea Stancu. De fapt, dacă ne gândim bine, pentru a mai avea un festival similar în țară ar trebui clonat dl. Bunea Stancu! Așa se explică de ce Brăila are cele mai importante manifestări din țară, de muzică de operă ("Haricleea Darclee"), muzică populară (festival internațional de asemenea, în acompaniamentul orchestrei "Lăutarii" de la Chișinău) și ușoară!

Am amintit de orchestră, așa că să nu uităm să-i numim aici pe merituoșii instrumentiști: Ionel Tudor – pian, Andrei Tudor – claviaturi, Marian Georgescu – chitară, Eugen Tegu – chitară bas (cei patru au realizat aranjamentele pentru cele 24 de melodii din finală), Dan Ioniță – saxofon, percuție, Dan Pirici – percuție, Laurențiu Ștefan – baterie. Organizatori ai acestei bijuterii de

festival au fost Consiliul județean Brăila, TVR3 și Centrul de creație Brăila, între partenerii media figurând Radio România, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor, publicațiile "Actualitatea muzicală" și "Ultima oră". Dacă până în prezent era transmis în direct pe TVR2, cu o audiență net superioară, de această dată cel mai important festival internațional de muzică ușoară din România a fost "aruncat" de mai marii de la televiziunea publică doar pe TVR3 și TVR Internațional! Vă întrebăm: prindeți acasă aceste posturi? Câți sunt cei care o pot face? În timp ce retransmite pe canalele principale tot felul de evenimente nesemnificative și concerte ale unor "vedete" străine, postul public, plătit din banii noștri, marginalizează evenimentele artistice majore sau pur și simplu le refuză (cazul festivalului "Dan Spătaru")! Cu o asemenea politică păguboasă, să nu se mai mire că audiența TVR, cu cele 6-7 canale ale sale, este în picaj...

Vasile Șeicaru a transmis organizatorilor, imediat după încheiere, următorul mesaj: "Așa ceva mai rar în ultima vreme în țara asta! Aș putea spune că

O. Lazăr

a fost peste Mamaia și chiar peste "Cerb"! Bravos, frumos de tot și... foarte "profi"! Da, totul a fost super-profesionist, sunetul a fost impecabil, iar juriul (aproape) fără greșală. Componenta sa: Marius Țeicu (președinte), Horia Moculescu, vedeta și producătoarea Eliane Dambre (Elveția), Andreea Andrei (fiica lui G. Grigoriu), producătoarea Rumiana Naceva (Bulgaria), Titus Andrei, Cornel Cristei. În palmarea găsim formația M-Studio din Republica Moldova (artiștii din Basarabia câștigaseră anterior de 3 ori Trofeul!), Ovidiu Lazăr din Oradea (premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, care ar trebui totuși să recompenseze o interpretare de mare rafinament, ceea ce n-a fost cazul, dar s-a mers în ordinea notelor), Janno Mangli din Estonia și Minodora Dediș din Galați (mențiuini). Cu o interpretare de mare finețe și sensibilitate, Angie Ott din Elveția a primit,

D. Pașuk

surprinzător, doar Premiul special al Centrului de creație, din fericire calitatea vocii sale a impresionat-o pe producătoarea Rumiana Naceva, care i-a oferit (de asemenea lui Andrei Ciobanu din Bacău, care și el merita o notare superioară) o invitație oficială de participare la festivalul internațional "Silver Yantra" de la Veliko Tărnovo. O prezență scenică mai mult decât cuceritoare (este vedeta unui show TV), dar și o evoluție impresionantă a avut tânăra de 18 ani Malgorzata Glowka, o rumoare străbătând publicul când s-a anunțat că i s-a conferit doar o simplă mențiune; interpretarea dată de ea celebrei și atât de dificilei piese a lui Czeslaw Niemen, "Dziwny jest ten swiat" (Ciudată-i lumea aceasta) a fost copleșitoare. O vedeam cel puțin pe poziția a III-a, măcar ex aequo cu Diana Pașuk (Belarus). Alături de Glowka într-un top al frumuseților talentate se află Miroslava Filipovici (Ucraina), dar aceasta, cu stilul său teatral, a fost așezată pe poziția a II-a. Pentru cei care nu știu, la Brăila membrii juriului își dau notele în plic, în secret total, cu o oră înainte de concertul laureaților, apoi se face media, doar Gheorghe Bunea Stancu și Marius Țeicu cunoscând, în seara Galei, ierarhia finală. Sistemul are și dezavantaje, la acest nivel al competențelor (care, în principiu măcar, ar trebui să fie apropiate) s-ar impune însă discuții și consultări, poate că astfel poate ar fi fost evitate inadvertențele la care ne-am referit anterior, dar mai ales neinspirata

A. Ott

acordare a Trofeului. Napolitanul Antonio Marino, la primul (!) său concurs internațional, este un bun cântăreț tradițional italian, a emanat simpatie prin jovialitatea sa, dar dacă e să cântărim prin prisma calităților vocale, muzicalității, interpretării, Eleanor Cassar din Malta (premiul I), deținătoare a 6 trofee internaționale importante, i-a fost superioară și merita

M. Filipovici

Trofeul. Cum am înțeles că i-a despărțit doar... o sutime(!!), ar trebui neapărat să se prevadă în regulamentul posibilitatea ca președintele juriului să poată decide în cazul unor diferențe atât de mici, altminteri funcția sa este pur decorativă. Oricum italianul, mai puțin titrat și... umblat, s-a bucurat imens

și a plecat la Napoli cu un elegant Audi roșu... Dintre cei nepremiați, înafara lui Ciobanu, de care am amintit, evoluții bune au mai avut Igor Mitrovici din Macedonia, Diana Prepelică (DYA) din Iași (având doar 17 ani, sigur va "ataca" premiile în viitor), Dragoș-Mihai Paraschiv din Focșani. Cert este că soliștii din țara noastră au pierdut net "meciul" cu cei de peste hotare, handicapați fiind de lipsa unui sistem de pregătire pe măsură.

Toți concurenții au dat viață obligatoriu unei melodii compuse de George Grigoriu, ocazie pentru noi de a reasculta titluri fără vârstă cum ar fi "Marea mea iubire, marea", "O fată și-o chitară", "Speranțe vis, speranțe flori", "Eternitate", "Pentru un sărut", "Iubirea mea de-o viață", "Niciodată, niciodată", "Cui îi pasă de mine?", "A doua tinerețe", "Frumoasă fată", "Nu se poate trăi fără dragoste", "Fetele cu ochi albaștri", "Amurgul", "Steaua iubirii", "Ana", "Ne iubim", "O clipă cu tine", "Nu suntem îngeri"... În deschiderea recitalurilor principale au cântat Alex Anghel, premiul I în 2010, și promițătoarea, talentata formație locală "Orfeu". Aceasta i-a înlocuit pe câștigătorii Trofeului anul trecut, membrii formației Millenium din Rep. Moldova, care nu și-au făcut timp să vină la Brăila, jenați probabil de modul nemeritat în care au triumfat anul trecut. Au strălucit în recitaluri Marcel Pavel, Paula Seling și Ovi, Distinto și Ianna. Ar fi de dorit, la un festival atât de perfect, să se meargă doar pe artiști de muzică ușoară, acesta fiind specificul manifestării, dar mai ales să se încerce nerepetarea numelor

M. Glowka

Dya

vedetelor invitate (trei cazuri, în 7 ediții). De asemenea ar trebui specificată în regulamentul obligativitatea, și pentru vedetele din recital, de a interpreta măcar o piesă compusă de George Grigoriu, într-o manifestare dedicată marelui compozitor omagiat, pentru că, iată, nici anul acesta

în recitaluri nu s-a auzit nici un refren aparținând acestuia, ceea ce nu e normal. Cu atât mai mult cu cât se poate apela la vedete care au colaborat cu G. Grigoriu, cum ar fi Marina Voica, Mihaela Mihai, Alexandru Jula (e și la doi pași, la Galați!), Stela Enache (fina compozitorului), Doina Spătaru, Cristian Popescu și alții. Să profităm, ei ne pot încă oferi minunate show-uri live! Emoționant omagiul adus lui Anton Șuteu, toți finaliștii cântând, la

Gală, "Deschideți poarta soarelui"...

La cea de-a 7-a ediție a sa, Festivalul internațional "George Grigoriu" și-a consolidat ferm poziția de lider autoritar al manifestărilor de muzică ușoară! (Foto: Teodor Bitica)

“ARCA lui NAE și VASILE”

Oana GEORGESCU

Sala SAVOY a Teatrului de Revistă “Constantin Tănase” a găzduit o nouă Premieră a Stagiunii 2010-

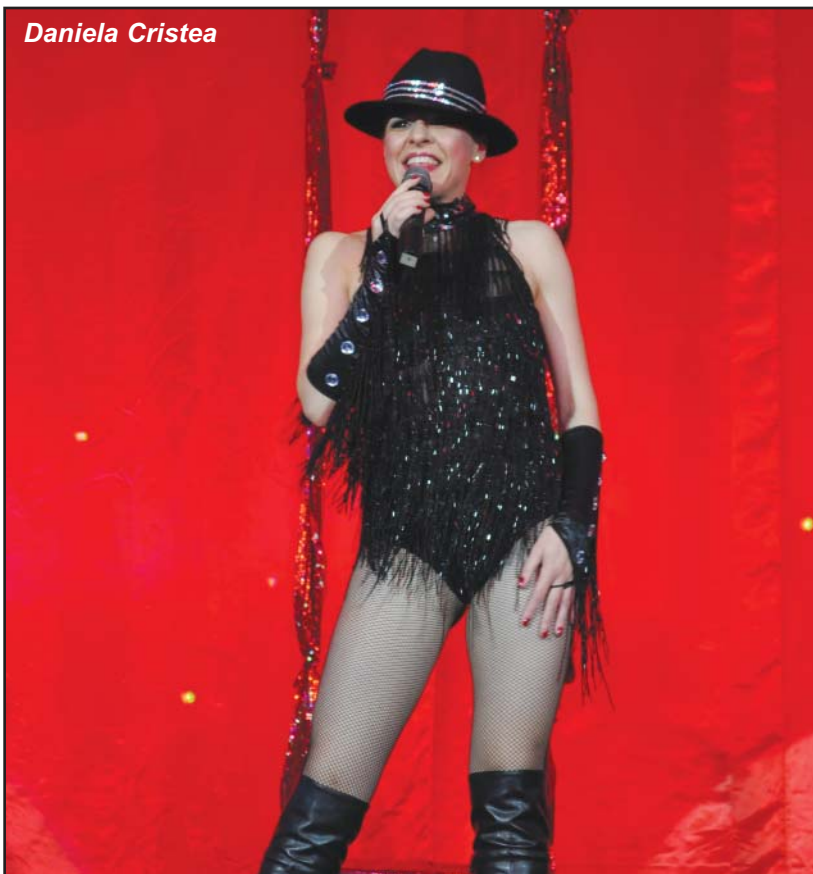
actrița Tamara Buciuceanu-Botez și interpreta Sanda Ladoși.

Din distribuție mai fac parte actrițele Cristina Stamate, Valentina Fătu, Ortansa Stănescu, Miruna Birău, Raluca Guslicov, Monalisa Basarab, interpretele Mirela Boureanu Vaida și Daniela Cristea, apoi George Enache și Romică Sârbu (tatăl binecunoscutei interprete Oana Sârbu). Scenografia este semnată de arh. Theodora Dinulescu, conducerea muzicală de compozitorul Dan Dimitriu, iar coregrafia ansamblului

2011. Este vorba despre spectacolul regizat de maestrul Bițu Fălticineanu “ARCA lui NAE și VASILE”, o “Fantezie biblică” în 2 acte pe texte semnate de Nae Lăzărescu, Vasile Muraru și Sorin Petrescu. Un spectacol savuros, unde se râde non-stop, personajele principale fiind actorii Nae Lăzărescu și Vasile Muraru, celebrul cuplu comic care de câțiva ani este lider constant de audiență în programele de Crăciun, Revelion și Paște ale televiziunilor Invitată în spectacol este Trupa DISTINCTO, așa cum în premiera “Aplauze, Aplauze” sunt “invitate”

Daniela Cristea

de balet (soliști: Oana Popovici, Mihai Ciobanu, Edy Chirițescu, Ligia Judeanu) de inegalabilul Cornel Popovici.

Regizorul Bițu Fălticineanu lucrează deja la un nou spectacol – “Veselia nu-i în criză”, special pentru Grădina de Vară “Herăstrău” a Teatrului de Revistă “Constantin Tănase”. Pentru că Stagiunea Estivală continuă și în lunile iunie și iulie atât la Savoy, cât și la Grădina “Herăstrău” cu reprezentații ale spectacolelor actualei stagiuni. (Foto: Diana Stoica)

Premiile muzicale Radio România Actualități - IX

Gabi MATEI

Rapid și sigur, de la prima ediție chiar, Gala premierilor muzicale la Radio România a devenit cel mai prestigios eveniment de decernare al unor distincții

Nico

în zona pop/rock/folk, prestigiu confirmat și la cea de-a noua ediție. « Greutatea » distincțiilor este dată și de faptul că sunt decise prin votul jurnaliștilor de specialitate din Redacția Muzicală a SRR: Gabriel Marica, Titus Andrei, Ștefan Naftanailă, Bogdan Pavlică, Mihai Elekeș, Mihai Cosmin Popescu, Georgeta Cernat, Cristi Marica, Robert Ionescu, Florin Silviu Ursulescu, Gabriel Basarabescu, Camelia Banta, Nicolae Gagi, Liviu Zamora, Patricia Jipescu, Octavian Ursulescu, Andrei Partoș și Gabriela Scraba, manager de proiect.

Paula Seling și Ovi au câștigat două trofee: „Artistul anului 2010” și „Cel mai bun cântec pop” - *Playin' With Fire*. Ovidiu Cernăuțeanu a primit și distincția pentru „cel mai bun compozitor” (alți nominalizați la această categorie - Smiley, Nicolae Caragia și Adrian Cristescu). Tot două premii a câștigat și Ștefan Bănică (fost Junior), pentru „Cel mai bun interpret pop” și „Cel mai bun album pop” – „Superlove”, al treisprezecelea disc de autor. La categoria „Cea mai buna interpretă pop” câștigătoare a fost desemnată Nico, la concurență cu Loredana și Paula Seling. Inna, care nu a fost prezentă la ceremonie fiind în străinătate, a câștigat premiul „cel mai bun artist pop-dance”. Două trofee a obținut și

Smiley : „Cel mai bun cântec pop-dance` (Love Is For Free) și „Cel mai bun album pop dance” (Plec pe Marte).”Cel mai bun cântec latino-dance` a fost desemnat „Love In Brasil”, al Andreei Bănică.

Loredana a fost premiata pentru „cel mai bun concept discografic” – „lubiland”. (primul concert 3D din România, iar albumul scoate la iveală melodii populare românești foarte vechi, unele din ele de peste 200 de ani). Formația **Vunk** a primit premiul pentru „cel mai bun album pop-rock”, pentru „Ca pe vremuri”, în timp ce trupa **Bere Gratis** a fost premiata pentru „cel mai bun cântec pop-rock” – „Stai pe același drum”. Grupul pop rock **Taxi** a primit distincția pentru „cel mai bun mesaj”, pentru melodia „Cele două cuvinte”. La secțiunea folk, **Nicu Alifantis** a câștigat premiul „Cel mai bun album folk” („Cântece de șemineu”) și „Cel mai bun artist folk - Omul cu chitara”. Tot la acest stil, distincția pentru „cel mai bun cântec folk” a mers la **Victor Socaciu**, pentru melodia „Nu te lăsa”.

Corina Chiriac și **Nicolae Caragia** au primit pentru „O rochie de mireasă” premiul pentru „cel mai bun album de muzica ușoară”. **Maria Crăciun** a primit premiul Radio România Junior, la care au concurat și Andreea Olariu și Mădălina Lefter.

Gala Premiilor Muzicale Radio România Actualități 2011 a fost prezentată cu șarm de Gianina Corondan și Bogdan Pavlică, rodați cu prilejul colaborărilor anterioare și a fost transmisă ulterior, scurtată, la TVR.

Corina Chiriac

Unele locul I au fost discutabile, iar muzica ușoară, din păcate, marginalizată, mceea ce nu ne așteptam de la SRR.

Staruri în formă

Vedete din lumea artistică, recitaluri muzicale, demonstrații, antrenamente, prezentări de modă au fost ingredientele unuia dintre cele mai reușite evenimente ale anului - lansarea oficială a "Quick Bodyform", în premieră în România, a celui mai nou și revoluționar sistem de antrenament, adus în România de omul de afaceri Sorin Mărcuș. Această experiență unică și inovatoare cu rezultate spectaculoase

Soții Maxer, A. Țurcașiu, L. Baaddi

în timp foarte scurt (20 de minute de antrenament echivalează cu 6 ore de antrenament la sala de fitness și forță!) au convins multe nume din lumea artistică, mai ales muzicală, interpreți și compozitori, să îl

folosească. Astfel, printre invitații de marcă s-au numărat Eva Kiss și Adrian Enache (au susținut câte un recital), Anca Țurcașiu, Ozana Barabancea, compozitorii Andrei și Jolt Kerestely, Julia Jianu, Virgil Ianțu, actorii Crina Matei și Victor Yila. La numai o săptămână, Lili Baaddi, managerul Centrelor de Înfrumusețare și Slăbit "Silhouette", a lansat concursul "Greutatea ideală în doar 2 luni" pentru reprezentanții mass-media, eveniment susținut de o mulțime de vedete – Nico, Deea și Dinu Maxer, Marina Florea, Annes, Anca Badiu, Anca Neacșu, Cream, Julia Jianu, Andreea Bălan, Anca Țurcașiu, alături de Valentina Pelinel, Monica Iagăr, Alexandra Beldiman (Miss Young International – Taiwan 2009) și col. Angela Beldiman, Raluca Moianu, Lili Sandu ș.a.

Oana GEORGESCU

Sub coasta muntelui

Marius GHERMAN

Puteți crede că au fost peste 3.000 de spectatori pe terenul de fotbal din comuna Tulnici? Veți spune, da, ce mare lucru? Dar dacă veți parcurge distribuția veți conchide că și marile orașe beneficiază rar de asemenea evenimente artistice, darămite o comună aflată în vârf de munte (ne

închipuim cât de greu au ajuns acolo TIR-urile cu echipamente, pe serpentinele înguste!). Pentru că directorul tehnic Ovidiu Popică a adus de la Sibiu instalația completă, cu o scenă mare, plus trei ecrane cu LED-uri. Ce mai, de parcă venise Shakira la Tulnici! Spectacolul a fost un dar făcut locuitorilor comunei și primarului Valentin Băznă, de președintele C. J. Vrancea, Marian Opreșan, care a anunțat cu această ocazie că de-acum încolo ultima duminică din mai va fi oficial "Ziua comunei Tulnici". Au venit spectatori de la mari distanțe, unii chiar pe jos,

pentru că așa ceva nu se mai văzuse prin partea locului: "Cum, vecine, Andra (primul concert după ce a născut!), Sofia Vicoveanca, Carmen Șerban, Petrică Mățu Stoian, Hora la noi, la Tulnici?". Evident că nu le venea să creadă, mai ales pentru că Tulnici se află la vreo 80 de km. de Focșani, pe drumul șerpuit ce duce spre Târgu-Secuiesc. Show-ul, care a durat de la ora 16 la 23 (!), a fost deschis de minunații copii din Tulnici, înveșmântați în frumoase costume populare, constituiți în ansamblul folcloric "Muguri de Tulnici", instruit de prof. Ramona Spiridon și de

Victoria Țuțueanu: 30 de mugurași au interpretat doine, balade, hore, dovedind că în zonă respectul față de tradiții (un titlu edificator: "Îmi iubesc portul și vorba") este la mare cinste. După care micuții au luat loc în "bănci", profesori fiind artiștii Ansamblului folcloric profesionist "Țara Vrancei" din Focșani (orchestră, dansatori, cântăreți), condus de Maria Murgoci, acolo unde fiecare din copii visează să ajungă peste ani... După care, la "catedră" a urcat marea doamnă a cântecului bucovinean, Sofia Vicoveanca, în opinci și cu nelipsita desagă (nu roșesc oare alte vedete ale muzicii populare când vin cu pantofi cu tocuri cui?). Formația Condor, din Pașcani, cu solista Adriana Apostol, a menținut intact entuziasmul admiratorilor de folclor, după care cele trei grațioase componente ale

formației Hora, cu aranjamente vocale savante semnate Radu Fornea, au făcut tranziția la ritmurile dansante. Carmen Șerban a fost ca de obicei plină de vervă, iar Petrică Mătu Stoian, a venit cu "cazanul" și "cănuța", dovedind că oltenii sunt cunoscuți și îndrăgiți și aici (mare lucru televiziunea!). Senzația serii a fost, firește, Andra, superbă la puțină vreme după ce a născut. Împreună cu cele patru dansatoare ale sale și prezentată de însuși președintele Marian Oprișan, Andra a susținut un splendid recital, concluzionat cu câteva melodii de muzică populară de pe albumele de mare succes lansate alături de fratele și cumnata ei. Andreea și Radu Fornea au dovedit încă o dată, prin selecția făcută, că se pot organiza spectacole de ținută

Andra

oriunde, numai să existe gust și respect față de public.

„Primăvara românească la Bruxelles”

Dorin MANEA

Arthis - Casa de Cultură Belgo-Română (33 Rue de Flandre, 1000 Bruxelles, info@arthis.org www.arthis.org) a organizat, pentru a șasea oară consecutiv, Festivalul Primăvara Românească la Bruxelles, în colaborare cu: Eurosong.be, Televiziunea Română și Olivier Vanhoutte.

Acest eveniment, devenit din ce în ce mai cunoscut, este dedicat culturii și tradițiilor românești, bogăției și frumuseții patrimoniului nostru. Festivalul a găzduit numeroase standuri de prezentare de produse românești, expoziții și concerte susținute de artiști români, belgieni și invitații acestora. Notăm, printre altele: Stand de

Mona

vinuri românești Transylvania, Degustare de specialități tradiționale românești, Atelier de încondeiat ouă, Grătar și specialități tradiționale românești, Expoziție de pictură pe sticlă, artist: Nicolae Groza.

Dar cel mai importat segment al evenimentului a fost cel muzical, desfășurat în Piața Sainte Catherine. Spicuim din program: Suite de dansuri românești din Oltenia și Maramureș, VITRIFOLK - Grup de dansuri folclorice românești din Vitriaval (Belgia), Concert de muzică contemporană Brussels Street All Stars Orchestra sub bagheta lui Walter Hus.

N-a lipsit muzica pop, cu finaliști la concursul Eurovision 2011: reprezentanții a 4 țări, care au interpretat melodiile cu care s-au prezentat la concurs: Witloof Bay - *With Love Baby* - Belgia, Musiqq - *Angel In Disguise* - Letonia, Hotel FM - *Change* - România, TWiINS - *I'm Still Alive* - Slovacia.

Un moment foarte aplaudat a fost cel al evoluției candidaților de origine română la selecția națională belgiană pentru concursul Eurovision 2011 (semi-finaliști) - MONA și grupul HOTAR - Mihai Imbarus, Alex Simescu.

Premieră în România: “Cupa Europei” la Târgu- Mureș!

Mihai CHIHER

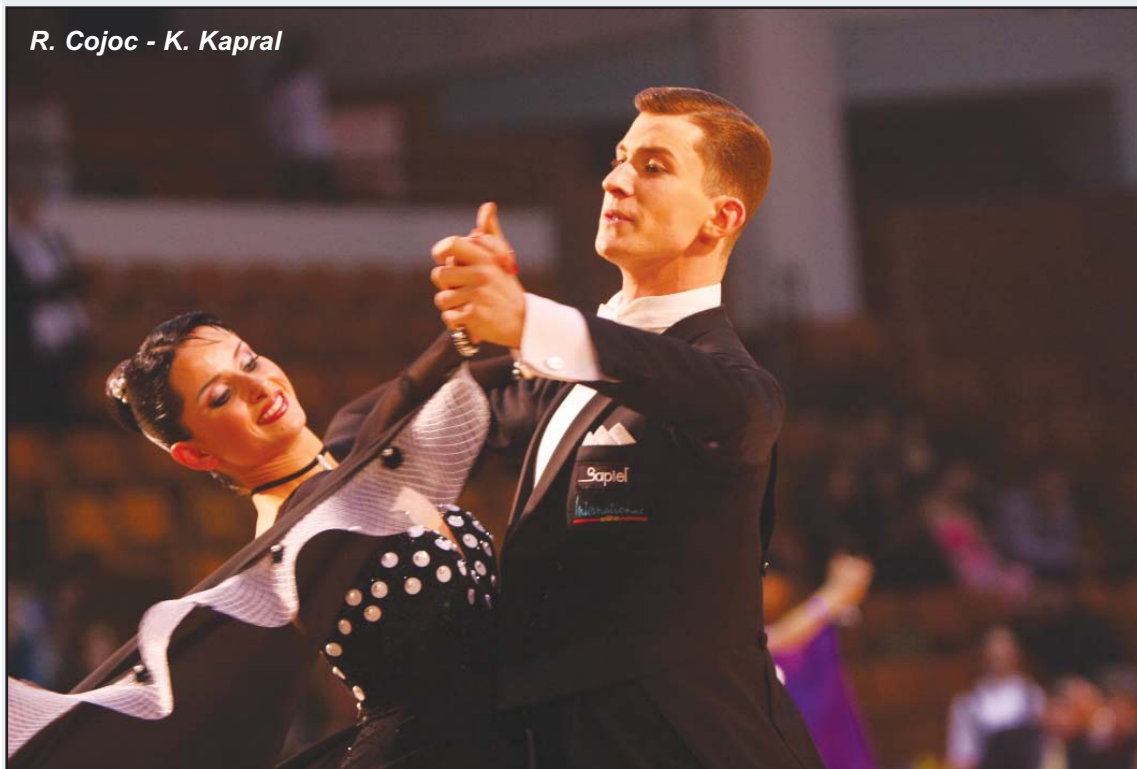
Grație eforturilor continue ale președintelui Federației române de dans sportiv (FRDS), deputatul Vasile Ghiorghe Gliga, iată că s-a înregistrat o prestigioasă premieră: în jud. Mureș, “capitala dansului sportiv românesc”, a avut loc pentru prima dată o competiție europeană, sub egida Federației internaționale de specialitate (IDSF)! Aceasta din urmă l-a delegat, în postură de președinte al juriului, pe însuși

desfășurată pe coordonatele secțiunii Standard, au luat parte nu mai puțin de 22 de perechi din țări cu mare tradiție, fiind indiscutabil cel mai puternic concurs desfășurat vreodată pe ringurile din țara noastră. După multiple calificări și recalificări, în finală au ajuns cele mai bune 6 perechi. Bucuria noastră a fost imensă, fiindcă în această ilustră companie campionii României, Rareș Cojoc și Katarzyna Kapral, au ocupat un formidabil loc 3, fiind întrecuți doar de Italia (Marco Cavallaro-Joanne Clifton) și de Rusia (Daniil Ulanov-Irina Gogoladze). Pentru a vă da seama ce adversari am înfruntat, italienii au ocupat locul 1 la toate cele 5 dansuri (vals lent, tango, vals vienez, slowfox, quick step), totalizând punctajul maxim (aici e... minim!) de 5 puncte!

“Cupa Europei” a fost găzduită de Sala sporturilor, în fața unui public avizat, care a umplut incinta până la refuz. Între personalitățile prezente: deputații Ciprian Dobre și Doru Oprișcan, senatorul Gyorgy Frunda. S-a intonat imnul României, iar cuvântul

cu un dans savuros, ei reprezentând Asociația județeană Mureș (cluburile de dans sportiv Apollo și Dance Art din Tg. Mureș, Dansul viorilor din Reghin). Înafara oaspeților de peste hotare, au jurizat, la Campionatele naționale desfășurate în paralel, cei mai cunoscuți arbitri români, sub “bagheta” oficialilor Valeria Mangra, Costin Mihaiu, Gheorghe Răducan, Otto Varga. Acest adevărat festival al eleganței a fost organizat de Asociația județeană de dans sportiv Mureș, cu sprijinul Direcției județene pentru sport Mureș, sub egida FRDS și a IDSF. Sponsori oficiali ai evenimentului au fost Primăria Târgu-Mureș și Hotel President, iar sponsori principali – Dafcochim și “Gliga instrumente muzicale”, între cei 19 parteneri media fiind Gliga CaTV (a transmis în direct), “Actualitatea muzicală”, “Ultima oră”, “Flashdance”, “Antena TV Group”, Realitatea TV Tg. Mureș.

Fiind vorba de împlinirea a două decenii de la înființarea FRDS, se impune un mic istoric, pentru a putea aprecia cum am evoluat de la încercările stângace de ieri la performanțele internaționale de azi. În țara noastră primul concurs de “dans de societate” a avut loc abia în 1984 la Pitești, sub titulatura “Dansul florilor”, organizat fiind de Viorel Năstase, unul din fondatorii FRDS. Din 1991, odată cu înființarea FRDS, s-a trecut la denumirea modernă de “dans sportiv”. La un an de la înființare, pe 1 ianuarie 1992, FRDS s-a afiliat la ISDF, devenind membru cu drepturi depline. S-a pornit timid la drum, cu numai

R. Cojoc - K. Kapral

directorul sportiv al IDSF, Marco Sietas (Spania), dar a trimis la Târgu-Mureș și nu mai puțin de 14 arbitri internaționali de calibrul! La această “Cupă a Europei”,

de deschidere l-au rostit Vasile Gliga (FRDS împlinea 20 de ani!) și primarul municipiului Târgu-Mureș, Dorin Florea. Apoi nu mai puțin de 300 de copii au încântat asistența

9 cluburi de dans, ajungându-se azi la cifre impresionante: peste 150 de cluburi cu peste 3500 de dansatori activi și alți peste 15000 de

1995, dar datorită dificultății și complexității dansului în formație puține cluburi s-au încumetat să alcătuiască ansambluri performante. Și totuși și aici în 2010 am avut prima performanță de răsunet: prima calificare într-o semifinală de formații, la Moscova, obținută de "Hobby Dance" din București, antrenor Iustin Istrate!

Nu vom trece în revistă toți câștigătorii acestei ultime ediții a

practicanți! Încă din primul an a fost organizat un concurs transmis de TVR (Titus Munteanu, Octavian Ursulescu, Cornel Dinu sau Constantin Duțu au fost cei care au sprijinit și promovat dansul sportiv în media și nu numai), așa încât în 1992 am fost reprezentați la C. M. din Singapore de perechea Virgil Grigore-Maria Bătea. În 1993 Victor Rădulescu și Melania Istrate (aceasta din urmă a fost acum o agreabilă prezentatoare la "Cupa Europei") au ocupat locul 6 la Alassio, în Italia. Din 1996 avem și primii arbitri internaționali, Virgil Năstase și Valeria Mangra. Din 1995, FRDS are și personalitate juridică. Puteți crede că într-un răstimp atât de scurt am ajuns să avem vice-campioni mondiali? Primul campionat național a avut loc în 1993 la Oradea, de atunci și până azi pe răbojul campionilor înscriindu-și numele Alfred și Corina Schieb, Virgil și Tina Grigore, Cristian și Ema Parnescu, Istvan Toth și Noemi Tarr, Mihai Petre (binecunoscut azi de la concursurile TV "Dansez pentru tine" și "Românii au talent"), Raluca Dumitrache, Elwira Duda, Valentin Butanche. Primele loturi naționale s-au constituit în 1995, în ultimii 10 ani ele pregătindu-se, cu antrenori de

renume din întreaga lume, la Reghin, acolo unde s-a înființat și Centrul național de dans sportiv. Și dacă tot suntem la ora bilanțurilor, nu putem uita că Sergiu Rusu-Mirona Gliga a fost singura pereche din România care a dansat în 5 finale de campionat mondial, a fost vice-campioană mondială și a făcut să se cânte imnul țării noastre la Mannheim, în Germania. Prima calificare într-o finală de Cupă europeană aparține perechii Mihai Petre-Elwira Duda, în 2004, la Moscova. Anul trecut am avut două perechi pe podiumul unor finale de campionat mondial, pe Vlad Pâslariu-Esther Pop la "standard" și pe Mihai Paraschiv-Diandra Illeș la "latino". Cele mai multe titluri de campioni naționali la adulți aparțin performerilor de la "Cupa Europei" din acest an, Rareș Cojoc-Katarzyna Kapral ("Dansul viorilor" Reghin), ei fiind autentici ambasadori ai României la toate competițiile mondiale și europene din ultimii ani. Dar, ajungând la ei, nu putem uita alți campioni naționali remarcabili, cum ar fi Ramon și Mariam Zedan, Bogdan și Maria Tâlpigă, Vasile Constantin-Geanina Nicolae, Marius Toperczer-Andreea Mureșan... Primul campionat național pe formații a avut loc în

campionatelor naționale, fiindcă au fost zeci de finale, dar să-i amintim pe cei mai importanți: Geo Rădulescu-Julia Weisz ("Dance art-CSS Tg. Mureș)-clasa E, 14-15 ani; Rareș Avram-Silvia Savianu ("Royal dance", Satu-Mare)-clasa D, 14-15; Mihai Paraschiv-Diandra Illeș ("Fantezia Galați-Authentic Bacău")- 14-15, latino; Rareș Soponar-Alice Rusznyak ("Rus team", Baia-Mare)-16-18, standard; Sergiu Luca-Maria Arces ("Authentic Bacău")-19-35, latino; Roland Baban-Dorina Farcaș ("Prodance 2000", Baia-Mare)-clasa D standard, 16-35; Norbert Szeles-Anca Tunea ("Dance spirit", Timișoara)-clasa D latino, 16-35. O inițiativă emoționantă a fost programarea unui campionat național și pentru "seniori" (peste 35 de ani), acești oameni care dansează efectiv din pasiune. La ambele secțiuni au triumfat Iulian și Lăcrămioara Tenie ("Beija flor", Galați), dar la Standard cele mai multe aplauze le-a cules Katayama Yoshihiro, consilier la Ambasada Japoniei, clasat în final pe locul 5, alături de Elena Măruță. Dar aici ordinea nu mai avea efectiv nici o importanță...

(În loc de) poșta redacției

În fiecare săptămână primim diverse epistole, în care ni se fac sugestii, reproșuri uneori, suntem lăudați adesea, criticați din când în când. Le citim cu interes, ținem seama de ele, de multe ori răspunsul nostru fiind explicit, prin publicarea materialelor solicitate. Așa s-au născut paginile dedicate vedetelor feminine sau portretele prin care readucem în memoria cititorilor tineri performerii deceniilor trecute, pentru că prea mulți, din păcate, consideră (și acționează în consecință!) că muzica ușoară sau pop a început în 1990. De această dată, însă, scrisoarea sosită la redacție este atât de documentată, problemele ridicate

Oana Sârbu

atât de reale și de globale, pasiunea ce rezidă din ea atât de intensă, încât ne-am decis să publicăm un fragment (se întinde pe 10 pagini!) și să încercăm să răspundem. Așadar: "Mă numesc Hortensia Blănaru Preoteasa, am 64 de ani, locuiesc în Ploiești, am fost profesoară de limba română și engleză. Pensionată medical încă de la 49 de ani, sunt imobilizată în casă și singura mea bucurie este aparatul de radio, pentru că la TV emisiunile, cu foarte puține excepții, sunt o adevărată rușine. Unde sunt concursurile "Steaua fără

nume" și "Floarea din grădină", emisiunile lui Alexandru Bocăneț și Titus Munteanu, festivalurile "Melodii" de la Polivalenta bucureșteană sau de la Mamaia, cu decorurile somptuoase și cu orchestra lui Sile Dinicu pe scenă? Cândva, nu ratam nici un concert, mai ales că eu însumi am cântat, fiind laureată la festivalul "Cântarea României". Cum spuneam, "mănânc pe pâine" muzica la radio, pasiunea mea fiind muzica românească și artiștii ei de frunte. De când eram tânără am caiete întregi cu autografe, afișe, cotoare de bilete, colecții de fotografii. Din păcate, în ultimii ani la Radio România se difuzează tot mai puțină muzică ușoară românească de calitate, n-am să înțeleg de ce, fiindcă este un post plătit din banii noștri! Așa încât butonez între Radio Romantic, Europa FM (la care am cam renunțat, dacă ascultam câteva zile la rând erau aceleași melodii!) și Național FM. Legat de Europa FM, sunt indignată de sloganul "Cea mai bună muzică din '80 până azi"; poate "cea mai bună muzică în limba engleză", pentru că difuzează un cântec în limba română la 2-3 ore! Repet, sunt vorbitoare de engleză, dar mă indignează utilizarea obsesivă a unor termeni pe care poate omul simplu nu-i înțelege. Astfel, auzim obsesiv "gioburi" (de parcă n-am avea în românește serviciu, slujbă, meserie), se utilizează jenant cuvântul "locație" (care nu înseamnă nicidecum "loc"!), iar Monica Anghel este anunțată în recital în... garajul (!?) Europa FM, alături de "bendul" ei (cum să spună ei, ținându-și buzele, formație sau orchestră?) - cred că v-ați dat seama că am transcris fonetic. Cum șansele de a asculta melodiile și interpretii mei preferați deveniseră foarte mici, m-am bucurat imens când s-a înființat postul Național FM, dar bucuria mi-a fost de scurtă durată, pentru că aici vedetele noastre de primă mărime, care ar trebui să alcătuiască osatura postului, sunt difuzate foarte rar, impuindu-ne urechile interpreți nereprezentativi și cântece realmente minore, plicticoase, pe care nici măcar eu nu le cunosc, care ascult tot ce se difuzează! Dar și dumneavoastră, la revistă, ar trebui să acordați spații preferențiale adevăratelor vedete și nu tuturor necunoscuților! Când spun asta mă refer la cei pe care ar fi normal să-i ascult de câteva ori pe zi la Național FM: Cristian Vasile, Aurelian Andreescu, Constantin Drăghici, Doina Badea, Nicolae Nițescu, Dorina Drăghici, Dan Spătaru, Marina Voica, Mirabela Dauer, Cornel Constantiniu, Margareta Pâslaru, Alexandru Jula, Mihaela Mihai, Stela Enache, Florin Bogardo, Angela Similea, Gabriel Dorobanțu, Mădălina Manole, Laura Stoica, Mihai Constantinescu, Marina Florea, Adrian Daminescu, Fuego, Corina Chiriac, Daniel Iordăchioae, Anca urcașiu, Cătălin Crișan, Monica Anghel, Andra, Oana Sîrbu, Natalia Guberna, Silvia Dumitrescu, Aurelian Temișan, Adrian Enache, Eva Kiss, Olimpia Panciu, Sanda Ladoși, Paula Seling, Luminița Anghel, Mihai Trăistariu, Elena Gheorghe, Ștefan Bănică jr., Marcel Pavel, Ovidiu Komornyik, Anastasia Lazariuc, Doina Spătaru, Tudor Gheorghe, Petre Geambașu, Ileana Șipoteanu, George Nicolescu, formațiile Savoy, Phoenix și Holograf, marii actori Florin Piersic, Ștefan Bănică, Alexandru Arșinel

și Ștefan Lordache, dar și la marii cântăreți de folclor. Dacă am uitat pe cineva, deși nu cred, de vină sunt caietele mele. Legat de una din interpretele pe care le admir în mod special, Angela Similea, vreau să vă atenționez că de 8 ani, de când am abonament, n-a apărut niciodată pe copertă! Național FM se laudă de zeci de ori pe zi că difuzează doar "muzică ușoară românească" (ne anunță asta și... Analia Selis, care cântă în spaniolă!), dar nu este adevărat, pentru că un important procent este rezervat pieselor străine, doar cu text românesc. Apoi, ar fi de dorit ca marile șlagăre să fie difuzate în versiunea originală, nu în variante "actualizate", de exemplu "Vechiul pian" cu Doina Badea sau "Să fim copii" cu Mihaela Runceanu (e

L. Anghel

valabil și pentru "I Will Survive", care la Europa FM nu se transmite niciodată cu Gloria Gaynor, cum ar fi normal). La fel piesa compozitorului nostru ploieștean, Nelu Danielescu, "De ce nu vii când castanii înfloresc?", lansată de solistele de la noi din oraș, Georgeta Mihalache și Grațiela Chițu. Pentru a încheia, nu uit că am fost dascăl de limba română și citez dintr-o reclamă difuzată la Național FM: "...din India VINE muzica și dansul!". Ce pretenții să mai ai când auzi asemenea dezacorduri flagrante pe un post național? Dar "dezacordurile" muzicale sunt mai dureroase."

Stimată doamnă, scrisoarea Dvs. ne-a impresionat sincer și, deși ne-ați "atins" cu coperta consacrată Angelei Similea (aveți dreptate, promitem să rezolvăm cât mai curând), v-am invita să susțineți o rubrică permanentă gen "oldies but goodies" (că tot ați predat engleza!), într-atât de bine cunoașteți artiștii români. Recunoaștem că nici noi nu avem mulți colaboratori care să fie familiarizați atât de bine cu anii '60, '70, '80. E valabil și pentru cei de la Național FM, post pe care l-am lăudat nu o dată: este evident, după voci, că realizatorii sunt foarte tineri, nu fiți atât de aspri cu ei, normal că sunt atrași de muzica ultimului deceniu, au și ei preferințe, amiciții, e greu să fie echidistanți. Apoi, selecția melodiilor înseamnă gust, educație muzicală, cunoștințe de profil, e greu să găsești dintr-odată redactori tineri care să le posedă pe toate. O soluție ar fi apelarea la compozitori sau interpreți consacrați, care să realizeze emisiuni de

profil, axate pe artiștii mai vârstnici. Dar, un lucru trebuie să vă fie clar: nu putem decât să ne dăm cu părerea, de sentințe nici nu poate fi vorba, pentru că este vorba de posturi PRIVATE, care au propria politică. La acestea funcționează din păcate păgubosul "playlist", lista obligatorie de piese care pot fi difuzate! Culmea este că înainte de 1989 redactorii se străduiau (și reușeau) să impună titluri și artiști, români și străini, iar azi realizatorii sunt total lipsiți de personalitate, rulând aceleași piese impuse. De aceea la Europa FM, cum spuneți, după câteva zile constatați că se repetă aceleași și aceleași cântece! Ca să înțelegeți mai bine absurditatea metodei, o cântăreață excepțională cum este Monica Anghel, deși angajată a postului, NU figurează în "playlist", deci nu poate fi ascultată la Europa FM (noroc cu "garajul" de care aminteți, dar se pare că recitalul ei nu va fi urmărit decât on line). Și hai să zicem că Monica Anghel nu mai este "de actualitate", dar cu ceva timp în urmă tatăl Andrei ne spunea indignat că aceasta nu este deloc difuzată la Europa FM. Așadar, Andra, vocea excepțională și modernă a prezentului, este interzisă la un important post de radio din România! Și atunci ce să ne mai mirăm? Dacă noi nu putem, ca și Dvs., decât constata cu amărăciune, un alt rol s-ar cuveni să aibă Consiliul Național al Audiovizualului, care amendează cu sume astronomice emisiunile incomode puterii, dar nu se sinchisește de avalanșa de agramatisme și cacofonii de pe micul ecran și nici de faptul că muzica românească și artiștii români nu mai au loc la radio și TV! Și cum să aibă? La o masă rotundă desfășurată anul trecut în prezența a peste 100 de reprezentanți ai mass-media, Victor Ponta remarcă, pe bună dreptate, că mai toate aceste posturi au patroni străini, așa încât totul se explică.

M. Florea

Bun, dar în Parlamentul României nu sunt străini, deci nu înțelegem de ce nu se poate vota un firesc procent obligatoriu de muzică românească la radio și TV. Cine știe ce lobby și interese mai sunt și aici! Dar aveți perfectă dreptate în ceea ce privește posturile publice, plătite din banii noștri, TVR și SRR, care ar avea obligația (dar cine să le oblige?) să acorde o atenție prioritară creației muzicale românești și interpreților de prim rang. În rest, să fim mai toleranți cu tinerii realizatori (oricum nu ne putem pronunța, nu ascultăm decât arareori posturile radio la care vă referiți), căroră să le dăm șansa de a se familiariza cu valorile autentice ale muzicii ușoare românești și, poate, în timp, vor difuza și artiștii din lista Dvs!

„Club A” – 7

Dorin MANEA

Club A a organizat șase ediții ale “Festivalului Club A” (1969, 1971, 1979, 1981, 1990, 1999) la care au fost promovate și premiate numeroase formații românești aflate la început de drum. Festivalul “Club A” 2011 a aniversat cei 42 de ani ai clubului situat pe Str. Blănari nr. 14 prin organizarea unor evenimente care au dat reputația clubului, pe patru componente de program:

Florian din Transilvania

2011.05.13 Festivalul "Club A" - concert - prima zi

1. Cafeneaua culturală: 42 de personalități din domeniul cultural-artistic, apropiate de Club A se întâlnesc cu publicul bucureștean. Expo • vernisaj. Mircea Florian: O altă cale - Artele vizuale • Expoziție afișe / foto / video Club A-42 de ani. - Muzeul rock Club A • Expoziție print / video / foto • Lansarea volumului Club A- 42 de ani. Muzica tinereții tale. Autor: Doru Ionescu - Proiecte literare marca “Club A”:
2. Evenimente stradale: • Street-Sketch – sesiuni de desen în aer liber pe teme date. • Târg handmade • Lecturi Urbane_- proiect care încurajează lectura în locuri publice. • Centrul de Tineret al Bibliotecii Metropolitane București - street-art. 3. Eveniment umanitar Campanie de ajutorare pentru Marian Teofan, bebeluș diagnosticat cu leucemie acută limfoblastică congenitală cu celule precursoră B, inițiată de www.primromania.eu (Detalii despre acest caz pe www.bebemarian.wordpress.com).

Principala componentă s-a desfășurat pe scena muzicală Club A (instalată pe strada Eugen Carada). Timp de șase zile au concertat 42 de grupări folk /rock / electro, câte șapte formații pe zi. În prima parte a programului zilnic au

evoluat 6 formații debutante înscrise în concursul pentru cea mai bună exprimare scenică. În partea a doua au avut loc concertele unor titlaturi de mare succes, sonorizarea de calitate fiind asigurată de Albiter Sound. Vineri, prima zi - 13 mai: Urma, Florian din Transilvania, Vița de Vie, Nightlosers, Metrock, Barock, White Ash ; ziua 2 : Trupa Veche, Travka, Timpuri Noi, Byron, Doru Stănculescu și Sorin Minghiat, Ioana & Vlad Pupăzan, Fără Vise, Blue Pulse; 3 - Direcția 5, Les Elephants Bizarres, Luna Amară, Basorelief, Grup 74, Blackbeers, Lefters; 4 - Șuie Paparude, Zob, Partizan, Mircea Vintilă și Bramburs, Tiptil, Up To Eleven, Central Warehouse ; 5 - Cargo, Paraziții, Spitalul de Urgență, Sarmalele Reci, Țapinari, The MOOoD, X-Plod; 6 - Iris, Nicu Covaci, Blazzaj, Mike Godoroja & Blue Spirit, Voodoo, Stonebox

Grăitor pentru prestigiul festivalului este faptul că special pentru această ediție s-au reunit formațiile Barock, Grup 74, Basorelief (cu jazz-rock remarcabil) și Florian din Transilvania – punct focal al concertelor, oferind în întregime scenic albumul « Tainicul vâtej », rock teatral cu care Mircea Florian dădea o nouă turnură rockului nostru acum 25 de ani.

Nu putem decât să-i felicităm pe Mihai Ionescu (manager club A) și Paul Radu (director programe) pentru reușita acestui festival de mari proporții și ne-am bucurat să aflăm că inițiativa va continua

Nicu Covaci

periodic, completată cu « ramuri » festivaliere organizate și în alte centre studențești.

Criză? Care criză?

Marius GHERMAN

Zilele trecute mă plimbam prin centrul Capitalei noastre scumpe alături de un prieten din Germania, făcând slalom pe trotuar printre "vestigiile" lăsate de câinii "comunitari" (că vagabonzi nu sună bine!) și flegme umane. Oră de vârf, circulație intensă, ceea ce i-a prilejuit amicului meu prima constatare: "Nu înțeleg ce fel de criză și ce nivel de trai aveți în România, fiindcă observ pe străzi mult mai multe mașini de lux decât în Germania, unele din ele modele de ultimă oră, pe care nici la noi nu prea le vezi!". Sincer să fiu, din acel moment am început să privesc mai cu atenție șirurile de automobile și chiar că i-am dat dreptate, mai ales că am călătorit și eu prin câteva colțuri ale lumii. Ei bine, zeci, sute de Rolls Royce, Bentley, Porsche, Mercedes, BMW, Audi, Peugeot, Chrysler, Alfa Romeo, Volvo, Lexus, toate mărcile japoneze, italiene, franțuzești, americane și ce-or mai fi pe lume. Între ele, stinghere, la câte o jumătate de oră, mașini de fabricație autohtonă, nesocotind firește taxiurile. Ce mai, străzile Bucureștilor arată ca un salon auto 2011, multe din autovehicule fiind 4x4, de teren sau SUV-uri ultrascumpe, la volanul acestora aflându-se cel mai adesea diafane doamne. "Primate de la "sponsori"!", râde amicul german. Parcurgem alene bulevardele principale și-l văd privind tot mai atent și mai mirat afișele de pe ziduri. "Locuiesc la München, oraș mare, important, și nu cred că într-un an vin să concerteze atâtea vedete muzicale celebre câte constat că sunt invitate la voi într-o singură lună!". Remarc că, totuși, nu e mare fan al muzicii moderne și poate i-au mai scăpat niscai afișe pe acolo, dar pe de altă parte nu pot să nu-i dau dreptate.

Vorbim de recesiune, de criză, oamenii sunt dați afară din servicii, rămân pe drumuri, salariile au fost amputate, și totuși cum se explică faptul că toate aceste concerte au loc cu "casa închisă", în ciuda biletelor foarte scumpe (ajung până la 400 de lei!)? Și nu uitați că la evenimentele majore vin 15-20.000 de persoane! Pe de o parte e vorba numai de Capitală, unde veniturile sunt sensibil mai mari (rar de tot este programat un asemenea concert în marile orașe din țară), pe de alta oamenii fac probabil orice sacrificiu pentru a-și vedea "pe viu" artiștii așteptați și doriți atâta timp. Dar hai să trecem în revistă, asemenea stupefiatului vizitator german, sarabanda concertelor programate doar în lunile mai, iunie și iulie. Au fost, așadar, Shakira (cel mai scump bilet 380 lei), Roxette (350), Prodigy, Judas Priest, Whitesnake, Bon Jovi (479 de lei!), Suede ("doar" 150), Sting (395, jumătate din salariul meu!), Scorpions (350), Tiesto, Gipsy Kings, Ali Campbell (vocea de la UB40), Enrico Macias (300 de lei biletele scumpe-preț absolut nefiresc), Al DiMeola, Nigel Kennedy (dacă s-o mai fi ținut, n-am citit nici o cronică), Alice Cooper, Bryan Ferry, Al Bano! Mai era anunțat la un moment dat și Zucchero, dar s-a anulat, deocamdată. Și ca să nu ni se urce prea tare canicula la cap, în august sunt anunțați Deftones și, probabil

pentru un curs "live" de droguri & alcool (de parcă nu aveam noi destule probleme cu astea!), controversata Amy Winehouse (ce nume predestinat!). Cel mai amuzant a fost un afiș care ne anunța: "Inna-primul concert în România!". Amicul neamț, mai puțin în temă, mă întrebă inocent de unde vine solista (80 de lei biletul) și rămâne perplex când îi spun că e... româncă! Cum poate un artist român să facă atâta caz de prima apariție în fața publicului din țara sa? Și noi probabil ar trebui să ne prosternăm și să-i declarăm, extaziați: "Îți

Shakira

mulțumim că ai binevoit să apari și în fața bieților muritori de acasă!". Așteptăm cu nerăbdare afișul cu "al doilea concert în România", pesemne peste câțiva ani... Dincolo de dorința firească de a aplauda star-urile și de bucuria întâlnirii cu ele, nu putem să nu remarcăm, jenați, discrepanța dintre prețurile biletelor și nivelul tot mai scăzut al veniturilor omului de rând, dintre opulența acestor vedete (cu pretenții dintre cele ridicole legat de ce trebuie "neapărat" să aibă în cabină) și tristețea multora dintre cei care privesc mohorâți afișele respective. Am spune că e chiar o lipsă de decență din partea firmelor organizatoare, care obțin venituri foarte mari fără a fi obligate prin lege, cum ar fi normal, să reinvestească, încurajând și artiștii români. Nu intră în discuție cei programați în deschiderea recitalurilor străinilor, ci este vorba de evenimente majore cu artiști de frunte de la noi. Și nu numai rock sau dance, pentru că dacă îi aduci pe Al Bano, Ali Campbell, Enrico Macias, Shakira, Madonna, Zucchero ar fi cazul să te gândești că publicul așteaptă cu înfrigurare spectacole ale marilor noastre nume din muzică ușoară și pop, la Sala Palatului sau în altă parte, cu prețuri mai accesibile ale biletelor, firește. Audiența extraordinară de la spectacole cum au fost "Remember Dan Spătaru", "Jolt Kerestely la 75 de ani", "Mihai Constantinescu-40 de ani de carieră", "Jean Constantin și Draga Olteanu Matei-55 de ani de carieră", "Premiile muzicii populare", de la recitalurile susținute de Ștefan Bănică jr., Tudor Gheorghe, Holograf, Iris, Angela Similea, Florin Piersic, Stela Popescu și Alexandru Arșinel, pentru a da doar câteva exemple, ar trebui să-i facă pe organizatori să-și mai întoarcă fața și către ai noștri...

Mihai Constantinescu: „Anii 1980-1990”

Al doilea volum din colecția de 4 CD-uri “Best of” editată de casa Ovo Music ni-l dezvăluie pe cantautor în aceeași formă debordantă, amintindu-ne cum lansa pe bandă rulantă hit după hit, dominând clasamentele de

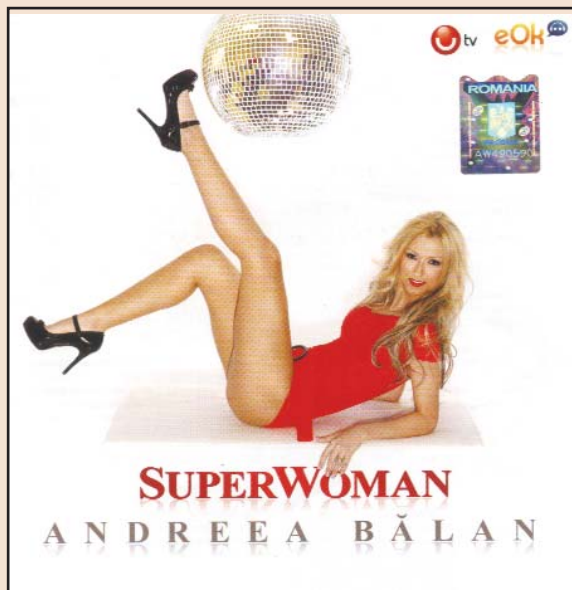

popularitate. Sunt aici alte 18 compoziții ale sale, pe versuri proprii, cu trei excepții: “Balada unui greier mic”, “În drum” (George Topârceanu), “Simfonii în natură” (Nicolae Dumitru). Ne e foarte greu să ne oprim la un titlu sau altul, vă recomandăm totuși neuitatele, fredonatele și atât de reluatele “Haideți la joacă”, “O dimineață în culori”, “Orice ar fi, îți doresc fericire”, “Mă întorc iar în sat”, “Dă-mi frunza verde”, “Sus în deal”, “Telefonul”... Mihai Constantinescu – invenție melodică rară, colecționar de hit-uri.

Andreea Bălan: „SuperWoman”

Fostul copil-minune (la 13 ani avea deja apariții frecvente la televiziune) este astăzi, la 26 de ani, una dintre cele mai complexe și mai interesante personalități din peisajul show-business-ului autohton. A avut, să nu uităm, perioada spectaculoasă a duetului André, alături de Andreea Antonescu, când cele două au

bătut toate recordurile de popularitate și vânzări; din păcate, frumoasa poveste a durat doar ceva mai mult de trei ani... Nu multă lume se aștepta la “schimbarea la față” inspirată a frumoasei blonde din Ploiești. Determinată, ambițioasă, profesionistă, Andreea Bălan și-a pus la punct o coregrafie impresionantă, un repertoriu pe măsură și, dublată de remarcabilul său talent de dansatoare, a încheiat un show cu care a cucerit și străinătatea. Astfel, după ce acum 3 ani a fost cea mai glorioasă câștigătoare a concursului “Dansez pentru tine”, a ocupat locul 2 la finala mondială din Mexic. Are la activ 5 discuri de platină și 3 de aur, dar mai ales un repertoriu captivant, pe care-l regăsim și pe albumul de față. Acesta are o particularitate: este unul internațional și ca abordare, și ca producție. Multe din piese sunt produse, înregistrate de Yorgos Benardos și Keo, mixate și masterizate de același Bernados la Y Prod Studio din Geneva, Elveția, fiind compuse de Yorgos, Keo și Cornel Ilie. Alt set este cel “canadian”, cu înregistrări și mixaje semnate de Adam Messinger (autor al pieselor), în studioul acestuia din Toronto, precum și de Derek Brin, Justin Forsley în alte studiouri din aceeași metropolă canadiană (unde, se știe, locuiesc și mulți

români). Este foarte greu să reținem doar câteva titluri dintr-un album foarte echilibrat valoric, dar

optăm pentru “Hungry for love” (feat. Keo), “Baby get up and dance”, “Things we do” (feat. Dru), “Superwoman”, “Never mind”, “Don't push my heart”, “Always be with you” și de-acum celebrul “Prinde-mă, aprinde-mă”. Andreea Bălan și-a construit cu minuție o carieră solidă, ce-i va permite ca multă vreme de-acum încolo să ocupe un fotoliu de orchestră în rândul vedetelor noastre.

Veta Biriș: „Veniți la rugăciune”

Subintitulat “Cântece religioase din Ardeal”, albumul produs de Euromusic Cluj-Napoca și distribuit de Big Man, al cunoscutei interprete, este pătruns de un fior aparte. Audierea acestor

cântece sacre emoționează până la lacrimi, evidențiind respectul pentru credința strămoșească al locuitorilor din această regiune a României. Simpla enumerare a titlurilor este edificatoare, fiind vorba de vechi cântece religioase: “O Măicuță Sfântă”, “Mergeai cu crucea-n spate”, “Veniți la Mine, veniți”, “De ce mă urăști tu, frate?”, “Doamne, Dumnezeu ceresc”, “Așa grăiește Domnul slavei”, “În grădina Ghețimani”, “Sfinte Dumnezeule”, “Simone, spune-Mi tu”, “Duminica, la Florii”, “Cristos a Înviat”.

Pagină de **Florin-Silviu
URSULESCU**

Familia Simionică

Ioan SĂTMĂREANU

Revista "Actualitatea Muzicală", din dorința permanentă de sprijinire a proiectelor muzicale ambițioase, a fost, alături de Radio Enigma România și "Ultima Oră", partener media la spectacolul "Portativul tinereții", de la Iași. A fost un show total al cantautorului Cristian Simionică – organizator, motor al acestei

Maria-Sabina, Bya

acțiuni, regizor și prezentator! În demersul său, care a atras în Parcul Copou peste o mie de spectatori, a avut alături Casa de cultură "M. Ursachi" (sonorizare, frumoase afișe color). Mai mult, Cristian Simionică a semnat muzica originală, figurând pe afiș alături de frumoasa sa fetiță Maria-Sabina, care a încântat

Diamantele fierbinți

Geanina ZDRÂNCU

„Hot Diamonds” este cu siguranță cea mai spectaculoasă nouă apariție în peisajul pop-dance, ascensiunea sa rapidă și managementul de calitate îndreptându-ne să considerăm că anul 2011 va fi al celor patru superbe blonde. Este cunoscut succesul, până anul trecut, al trupei „Show Balet Teodor”, cu o componență de la 5 până la 12 persoane. Ei bine, „Hot Diamonds” o are în frunte pe solista Baletului Teodor, Alexandra Goremichina, alături de alte trei foste dansatoare cu înzestrări muzicale. Alexandra,

solista formației, e născută la Tomsk, în Rusia, vorbește perfect românește (cu inevitabilul accent), este extrem de frumoasă și este de departe cea mai bună dansatoare din spațiul românesc. Înafara repertoriului antrenant, dinamic, un alt atu este reprezentat de extraordinarele costume de scenă – cele peste 5000 (!) costume ale baletului „Teodor”, plus cele noi, confecționate special pentru Diamonds, mai scumpe, mai provocatoare și cu mai multe cristale Swarovski. În plus, pe lângă programul de bază, extrem de

audiența cu patru melodii compuse și orchestrate de „tati”: „Sunt copil”, „Icoana vieții mele”, „Scufița roșie” și „Vis american”. Realizatoarea Mona Vâlceanu de la Radio Iași anunță că Sabina urmează să fie vedeta unui alt spectacol, „Piticul de ciocolată”. Tot dulce și simpatică s-a dovedit a fi cea mai talentată elevă a profesorului, de această dată, Cristian Simionică, Bya (pe numele real Bianca Dascălu), aproape 12 ani, absolventă a clasei a V-a la Școala „Alec Russo”. Și ea a interpretat tot patru cântece: „Discoteca” (de C. Simionică), „Domnul Zăhărel” (prelucrare a aceluiași după un hit internațional), precum și două succese de top (după cum se vede aspiră de pe acum la gloria mondială!), „Boom boom boom” și „My heart beat like a drum”. O culoare aparte a adus în spectacol solista de muzică populară din Bacău, Roxana Căruntu, elevă a cunoscutei Maria Șalaru. „Școala muzicală Simionică” a mai propus publicului patru promițătoare nume noi: simpaticul Andrei Prisăcariu (6 ani), Andreea Romila (11), Cosmina Gherasim și Delia Pascaru (10 ani, colege la Școala „Ionel Teodoreanu”). Atractivitatea spectacolului a fost dată de varietatea sa, momentele muzicale alternând cu cele de dans sau de teatru. Astfel, „Dinamic Grup” de la Palatul Copiilor din Iași (instructor prof. Lucia Negară) a încântat în patru superbe reprize coregrafice, iar trupa de teatru „Înșir-te mărgărite” de la Casa de cultură a studenților din Iași a smuls hohote de râs cu două scenete comice. Evident că, la cererea generală, la final Cristian Simionică a interpretat câteva dintre cele mai populare compoziții ale sale, înconjurat de toți elevii săi. Mai e nevoie să spunem că Maria-Sabina l-a ținut de mână pe tată, mândră nevoie mare?

variat, se pot adapta rapid coregrafii și melodii în funcție de dorința organizatorilor. Cu un manager-coregraf de valoare, în persoana lui Teodor Rădulescu, fetele de la „Hot Diamonds” au

toate șansele de a deveni idoli ai tineretului.

În prag de vacanță

Doru IONESCU

Din aprilie 2009, împreună cu Dan Cojocaru am pornit la Tvr 2 un program muzical în exclusivitate, numit „Timpul chitarelor”, difuzat în fiecare seară de sâmbătă, acum de la ora 23.00. În cele 50 de ediții „ocupate” preponderent de rock, folk și jazz live, au fost prezente mai multe generații de instrumentiști și soliști, de la șaizeciștii care țin steagul sus până la tinerele talente. De anul trecut, la aceeași oră, vinerea, palierul a crescut cu emisiunea „Unora le place” prezidată de Florian Lungu și Mike Godoroja, iar din această primăvară „Acadeaua” (cu A. G. Weinberger în prim plan) întregeste un weekend muzical la Televiziunea Națională cum n-a mai fost demult. Peste vară, cele trei programe rămân la locul lor (cu reluări), segmentul muzical având programate diverse alte evenimente.

Din punctul meu de vedere, marea reușită este aceea de a reveni de la sfârșitul lui iunie, în fiecare după amiază de luni până vineri, la Tvr 2, cu Integralele „Remix”, produse în ultimii șapte ani pentru Tvr Cultural. Vor fi reluate așadar cele șase ore de „Phoenix”, alte patru episoade cu „Iris”, și tot așa, după cum ne-a ajutat arhiva: „Mondial”, „Celelalte Cuvinte”, „Semnal M”, „Cargo”, „Compact”, „Pro Musica”, „Accent”, „Stepan Project”, „Metropol”, „Venus”, „Sincron”, „Roșu și Negru”, „Timpuri Noi”, „Abra”, „Survolaj” precum și portrete Cornel Chiriac, Florian Pittiș, Mircea Florian, Dan Andrei Aldea, Alexandru Andrieș, Doru

Stănculescu, Zoia Alecu, Marcela Saftiuc, Adriana Ausch, Ducu Bertzi, Mircea Baniciu, Mircea Vintilă, Adrian Păunescu. Nu vor lipsi nici vârfuri postdecembriste în branșă gen Lucian Ban, Horia Crișovan, Călin Grigoriu, Marius Băraș și firește trupe ca „Luna Amară”, „Blazzaj”, „Urma”, „Kumm”, „Grimus”. Lista de propuneri e mult mai mare, totul fiind organizat sub egida TVR 55.

Încă un pas, pe care vă invit să-l facem împreună, este emisiunea radiofonică „'60-'90-'60. Timpul Chitarelor Electrice”, două ore miercuri și duminică de la 22.00 (la Radio Rock FM), în care Dan

Cojocaru și cu subsemnatul re aduce m u z i c a românească în c o n t e x t u l mondial al epocii. Fiecare ediție este rezervată câte unui an din intervalul 1970-1994, nu n e a p ă r a t cronologic.

Iar ca să nu rămân repetent și anul acesta (față de cei care așteaptă din

2006 reeditarea primei cărți despre rockul și folkul românesc în arhivele TVR, pornită din această rubrică), la recentul festival al Arhitecturii am publicat un al doilea volum cu același sumar în mare, în care am insistat pe arhivele „Cineclubului A”, care sper să fie urmat în toamnă – ca și primul – de un DVD, de astă dată cu alte imagini decât cele din TVR. Provocarea este, pentru mine cel puțin, uriașă – aceea de a puncta o istorie a genului muzical ușor (inventat și evoluat în era comunistă) folosind nu imagini cenzurate ci acelea reale. Firește, laolaltă cu mărturiile orale puse cap la cap despre cei care au trecut prin Club A, dintr-o Epocă de Aur... Muzical.

Dacă un Cenaclu „Flacăra”, la început genial în scopuri, a fost mai apoi răstălmăcit ideologic și impus aproape cu forța până la implozie, clubul – recte pivnița - din strada Blănari nr. 14 a rezistat peste decenii intrinsec; pe temelia solidificată de la o zi la alta, de la un artist la altul, de la o bere la alta... Din student în student (dar nu numai prin ei) ștafeta a tot fost preluată de generațiile care s-au perindat, iar astăzi ne-am trezit cu o întreagă istorie care apasă pe fundațiile clădirii vechi... dar fără bulină roșie! Nu, Club A nu va cădea, așa cum va exista în continuare și Casa Studenților din București (ca și cele din Timișoara, Iași, Cluj...) și Radioul, și Televiziunea, și Electrecordul...

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Șef de producție: Costin ASLAM

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:

Al. I. BĂDULESCU, Corina BURA, Lavinia COMAN, Grigore CONSTANTINESCU, Cleopatra DAVID, Anca FLOREA, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Doina MOGA, Camelia Anca SÂRBU, Carmen STOIANOV, Pavel ȘOPOV, Elena-Maria ȘORBAN, Mircea ȘTEFĂNESCU, Florin-Silviu URSULESCU

Pentru ediția electronică vezi: www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x